



TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024-2026

Oriveden kaupunki

Kaupunginhallitus 13.11.2023

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023

Sisällys

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS TALOUSARVIOON 2024.....	3
2. TALOUSARVION 2024 JA TALOUSSUUNNITELMAN 2024-2026 YLEISPERUSTELUT.....	6
Talouden yleinen kehitys.....	6
Talousarvion lähtökohdat	9
Käyttötalous	10
Verotulot ja valtionosuudet	13
Verotulot	13
Valtionosuudet	13
Investoinnit.....	14
3. TALOUSARVION SITOVIUUS	15
Käyttötalousosa	15
Investointiosa	15
Tuloslaskelmaosa.....	15
Rahoitusosa	15
Tilivelvollisuus.....	16
4. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN STRATEGINEN PERUSTA	17
Kuntalaki.....	17
Kaupunkistrategia.....	17
Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	18
Elinvoimaohjelman tavoitteet	18
5. LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO.....	19
6. TULOSLASKELMAOSA.....	20
7. RAHOITUSLASKELMAOSA.....	21
8. KÄYTTÖTALOUSOSA.....	22
KAUPUNGINHALLITUS.....	22
Vaalit	22
Tilintarkastus	22
Kaupunkikehityspalvelut	22
Kaupunkikehityspalvelualueen riskiarvio	24
Konsernipalvelut.....	24
Konsernipalvelualueen riskiarvio.....	25
LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA	26
Hallintopalvelut.....	26
Varhaiskasvatus	27
Perusopetus.....	29
Lukiokoulutus.....	31
Kasvatus- ja opetuspalvelualueen riskiarvio.....	34

HYVINVOINTI- JA ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA.....	34
Hyvinvointipalvelut	34
Elämänlaatupalvelut	36
Hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelualueen riskiarvio	37
TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	38
Teknisten palvelujen hallinto.....	38
Tilapalvelu.....	39
Kunnallistekniikka	40
Vesihuoltolaitos	41
Tekniikka- ja ympäristöpalvelualueen riskiarvio.....	42
9. INVESTOINTIOSA	43
10. VESIHUOLTOLAITOS	45
Tuloslaskelma	45
Rahoituslaskelma	45
11. KONSERNIYHTIÖT.....	46
LIITTEET	48
Käyttötaloussuunnitelmaluonnos vuodelle 2024 tulosalueittain.....	48
Investointisuunnitelmaluonnos hankeryhmittäin vuodelle 2024.....	51
Tytäryhtiöiden talousarvioehdotukset vuodelle 2024	55

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS TALOUSARVIOON 2024

Valtion ja kuntien talouskehitys

Vuoden 2024 talousnäkymät ovat syksyn aikana heikentyneet siten, että taantuma on siirtymässä ja pitkittymässä ensi vuoden puolelle. Talouden ennustelaitokset ennakoivat vuodelle 2024 nollakasvua tai jopa pientä BKT:n volyymin laskua. Kaikkien suhdannelaitosten ennusteet asettuvat hyvin pieneen vaihteluväliin ja positiivisiakin yllätyksiä voi vielä tapahtua.

BKT:n ennusteilla, työllisyysarvioilla ja työttömyydellä on välitön yhteys julkisen sektorin tuloihin ja menoihin. Valtion budjettitalouden alijäämä on ensi vuonna sopeutustoimista huolimatta noin 10 miljardia euroa. Talousnäkymien heikentyminen välittyy suoraan myös kuntien talouteen. Sote-uudistuksen jälkeen kuntien verotuloennusteet heiluttavat kuntatalouden tilaa aikaisempaa voimakkaammin. Kevään kuntatalousohjelmassa veroennuste oli vahva, mikä näkyi totuttua myönteisempänä kuntatalouden rahoitusjäämäennusteena lähivuosina. Syksyn ennusteessa tilanne on heikentynyt. Verojen ohella taloustilanteen heikkeneminen vaikuttaa myös kuntien muihin tuloihin, kuten myyntuottoihin.

Talousnäkymien heikentyminen vaikuttaa luonnollisesti myös kuntien menoihin. Kunnilla on yhä merkittävä rahoitusosuus perustoimeentulotuen ja pitkäkestoisen työttömyysturvan rahoittamisessa. Kun talous heikkenee, työttömyys nousee ja tarve täydentää toimeentuloa

Kuntaliiton Talousbarometri ennakoii kuntatalouksien jyrkkää heikentymistä. Peräti 80 prosenttia Talousbarometriin vastaajista arvioi kunnan talouden tilan syyskuussa 2023 keskimääräiseksi tai keskimääräistä vahvemmaksi. Osuus kuitenkin pienenee reiluun kolmannekseen, kun arvioidaan kunnan talouden tilaa 12 kuukauden kuluttua. Kaksi kolmasosaa arvioi tulevat talousnäkymät heikoksi tai melko heikoksi.

Kunnallisveroprosenttiin kohdistuu kunnissa juuri nyt huomattava korotuspaine. Kuntaliiton Talousbarometrin mukaan nousupaineesta raportoi reilut 40 prosenttia vastaajista. Kuntien tulot kehittyvät ensi vuonna vaimeasti muun muassa sote-muutokseen liittyvien poikkeustekijöiden sekä kuntien valtionosuusrahoitukseen kohdistuvien leikkausten vuoksi. Vaimenevan tulokehityksen lisäksi kuntien taloutta heikentää edelleen kustannusten kova kasvuvauhti.

Hallituksen kaavailemat sosiaaliturvaetuuksien leikkaukset heikentävät kuntien taloutta vuosittain noin 80–100 miljoonalla eurolla.

Oriveden kaupungin talousarvion linjaukset ja perusteet

Talousarvion tavoitteita ohjaa valtuuston hyväksymä strategia, johon kaupungin toiminnan johtaminen perustuu. Strategia sisältää yhdessä päättäjien, henkilöstön ja asukkaiden kanssa muodostetun vision, palvelulupauksen sekä kehittämistavoitteet vuoteen 2030 ja näitä toteuttavat valtuustokauden kärkitoimenpiteet. Kaupungin visio on "Innostava Orivesi" ja palvelulupaus; "Orivesi uudistuu ja toimii kestävästi".

Strategian tavoitteet on jaettu kolmeen kokonaisuuteen:

1. Vahvistamme elinvoimaamme
2. Edistämme asukkaiden hyvinvointia
3. Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi

Strategialla vastataan muuttuvaan toimintaympäristöön ja kunnan roolin muutokseen tulevaisuudessa.

Kaupungin toiminta ja talous

Vuoden 2023 talousarvion toimintakulut ovat 35,9 M€, kasvua on 6,2 %. Toimintakate on -25,0 M€, kasvua 10,1 %. Verotuloarvio vuodelle 2023 on 20,7 M€, muutos -1 % (vuonna 2023: 20,9 M€) ja valtionosuusarvio on 5,4 M€ (vuonna 2023: 5,2 M€). Vuosikate on vain 0,58 M€, käyttöomaisuuden poistot ja arvonalenemiset ovat noin 3,5 M€ ja tilikauden alijäämä 2,8 M€.

Vuoden 2023 investoinnit ovat nettona noin 4,0 M€. Talonrakennuksen investoinnit ovat 1,1 M€, jotka ovat pääosin peruskorjaushankkeita. Katujen rakentamiseen ja peruskorjaukseen on varattu 10,0M€. Vesihuoltolaitoksen rakentamiseen ja peruskorjaukseen on varattu 870.000 euroa. Puistoihin ja leikkikenttiin on varattu 370 000 euroa.

Kehittämishankkeita

Taloussuunnittelukauden merkittävimpiä kehittämishankkeita ovat:

- Rovastinkankaan koulun laajennus.
- Mattilanniityn asuntoalueen 2. vaiheen kunnallistekniikka.
- Oripohjan uuden yritysalueen katujen rakentaminen.
- Oripohjantien ja kevyen liikenteen väylän peruskorjaus sekä vesihuoltolaitoksen työt,
- Oriahteen katujen peruskorjaus sekä vesihuoltolaitoksen työt.
- Isonkiventien peruskorjaus ja vesihuoltolaitoksen työt.
- Tampereen kaupunkiseudun ja valtion väliseen MAL-sopimukseen tavoitellaan Haapamäen radan sähköistystä keskustan seisakkeelle saakka.
- Markkinointisuunnitelma uudistetaan ja Mattilanniityn tonttien markkinointia tehostetaan. Syksyllä 2023 on valmistunut yliopisto-opiskelijan oppilastyönä Oriveden tonttimarkkinoinnin kehittämisuunnitelma, jonka ideoita voidaan hyödyntää markkinoinnissa.
- Tampereen kaupungin ja Oriveden kaupungin yhteishanke Kintulammi-Pukala-Teerijärvi retkeilyreitit suunnitelma on vahvistettu ELY-keskuksessa. Suunnitelmasta on tehty valituksia, joiden käsittely hallinto-oikeudessa on kesken.
- Vireillä olevien maankäytösopimusten valmistelua jatketaan yhteistyössä yksityisten maanomistajien kanssa.
- VT-9 tiesuunnittelu 4-kaistatieksi välillä Käpykangas-Orivesi on käynnissä Pirkanmaan ELY:ssä. Kaupunki on tiivistä mukana suunnittelussa.
- TE-palvelu uudistuksessa Orivesi on mukana Tampereen yhteistoiminta-alueen valmistelussa yhdessä 15 kunnan kanssa. Valtion TE-palvelut siirtyvät 1.1.2025 kunnille.
- Edunvalvontatyötä VT-9 perusparantamisen edistämiseksi jatketaan tiiviisti. Alasjärvi-Käpykangas väli ei saanut rahoitusta valtion 2024 budjetissa. Hanke pyritään saamaan valtion lisäbudjettiin. Kyseinen tieosuus on noin 13 km ja sen kustannusarvio on 108 M€. Hanke on todettu Väyläviraston investointisuunnitelmassa yhdeksi kiireellisimmistä päätieverkon kohteista.
- Oriveden asemaseudun kehittämisuunnitelman toimeenpano jatkuu vuonna 2023. Aseman tien perusparannus ja kevyenliiketeen väylän rakentaminen valmistuu alkuvuodesta 2024.

Kuntayhteistyö

Tampereen kaupunkiseudun seutustrategia hyväksyttiin 2022 syksyllä ja sen toimeenpanoa on keskeinen kohde seutuyhteistyössä. Seutustrategian mukaan kaupunkiseudulla voi asua eurooppalaisittain urbaanisti tai maaseudun kylissä. Naapurustomme ovat turvallisia ja viihtyisiä. Asukkaille on tarjolla älykkäitä liikkumismahdollisuuksia ja elämyksiä vapaa-aikaan. Luonnon sinivihreys ihastuttaa arkeamme. Kuntien palvelut on viritetty tuottamaan asukkaille hyvinvointia ja elämänlaatua. Asukasosallisuus ja yhteenkuuluvuus vahvistavat ilmapiiriä. Kaupunkiseutu on kaikille läheinen. Vuoden

2024 painopisteitä ovat mm. MAL-sopimuksen valmistelu, koulusegregaatiota ehkäisevien toimenpiteiden käynnistäminen ja seuranta, toisen asteen tutkintoon valmistavan koulutuksen kehittäminen yhteistyön kehittäminen kuntien ja hyvinvointialueen välillä oppilas- ja opiskeluhuollossa, lukiokoulutuksen seudullisen tilannekuvan ja lukiokoulutuksen laatuksiteerien laadinta sekä asukasosallisuutta tukevan Seutupaneelin jatkokehitys (hankerahoitus).

Business Tampere Oy:n toiminnan painopisteitä ovat mm. kasvuhakuisten yritysten liiketoiminnan ja kestävä kasvun tukeminen, kasvuinvestoinnit ja kansainvälistyminen sekä kaupunkiseudun lumovoi- man kasvattaminen. Näiden alla tuotetaan tavoitteita edistäviä palveluja ja tehdään kehitystyötä.

Pirkanmaan liiton tavoitteena on toiminnallaan edistää Pirkanmaan ja sen kuntien elinvoimaa ja yhteistyötä sekä ottaen huomioon kuntien erilaiset lähtökohdat. Pirkanmaan liiton tavoite on, että Pirkanmaa on kestäväällä tavalla elinvoimainen nyt ja tulevaisuudessa. Tavoitteenamme on vauras ja vastuullinen maakunta siten, että toiminnan vaikuttavuus näkyy Pirkanmaalla, Suomessa ja Euroopassa.

Pirkanmaan hyvinvointialue (Pirha), kunnat ja Pirkanmaan liitto ovat hyväksyneet puitesopimuksen yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteeksi. Taustalla on, että lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyön yleisinä tavoitteina ovat saavutettavat ja saumattomat palveluketjut ja eri osapuolten kattava yhteistyö yhdyspintatehtävissä.

Yhteenveto

Oriveden kaupungin talousarvion 2024 kautta järjestetään ja turvataan laadukkaat palvelut kuntalaisille.

Elinvoimaohjelman ja hyvinvointisuunnitelman kautta toteutetaan kehittämishankkeita maankäytön, asumisen, elinkeinotoiminnan, työllisyyden ja liikenteen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta. Näiden kautta voidaan lisätä elinvoimaa ja vetovoimaa paikkakunnalle ja vahvistaa tulopohjaa. Myös kuntalaisten ja järjestöjen osallistumista ja yhteistyötä kehitetään.

Kaupungin talouden näkymät tulevina vuosina ovat hyvin kireät. Toiminnan ja talouden kehittämistyön aloittaminen yksi välttämätön tehtävä vuonna 2024.

Esitän parhaimmat kiitokset kaupungin henkilöstölle, kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle sekä muille toimielimille hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024–2026 valmistelussa ja toivotan kaikille menestystä vuonna 2024.

Orivedellä marraskuussa 2023

Juha Kuusisto
kaupunginjohtaja

2. TALOUSARVION 2024 JA TALOUSSUUNNITELMAN 2024-2026 YLEISPERUSTELUT

Talousarvioasiakirja on uudistettu kuntalain ja taloussuunnitelmaa koskevan suosituksen mukaiseksi kaupunkistrategiaa tukevaksi asiakirjaksi. Talousarvion alussa on kirjaukset asiakirjan strategisesta perustasta ja kaupunkistrategian seurannasta.

Talousarvion määrärahojen sitovuus on siten, että valtuusto hyväksyy lautakuntatasoiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot. Lisäksi valtuusto hyväksyy kaupunkikonsernin tytäryhtiöille kaupunkistrategiasta johdetut toiminnalliset ja/tai taloudelliset tavoitteet. Valtuuston lautakuntatasolle hyväksymien määrärahojen ja tavoitteiden jakautuminen alaspäin tulosaluetasolle esitetään asiakirjassa tulosalueiden taloussuunnitelmina.

Talouden yleinen kehitys

Kansantalouden kehitys

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan Suomen tuotanto on vuoden 2023 alkupuoliskon aikana kasvanut. Tilanne on kuitenkin kääntynyt siten, että talouden kysyntä ja tuotanto supistuvat kuluvan vuoden jälkipuoliskon aikana. Taantuma koskee erityisesti asuntorakentamista, mutta koko talouden näkökulmasta sen arvioidaan jäävän lieväksi ja lyhytaikaiseksi. VM arvioi kasvun elpyvän runsaaseen prosenttiin vuonna 2024.

Kohonnutta inflaatiota tulee hidastamaan energian ja raaka-aineiden halpeneminen, vaikka palkat ja etuudet nousevat. VM ennustaa Euroopan keskuspankin alentavan ohjaukorkojaan vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä. Markkinakorkojen odotetaan alenevan jo aiemmin. Korot kuitenkin jäävät selvästi totuttua korkeammalle tasolle.

Työllisyyden arvioidaan seuraavan vuosineljänneksen aikana heikentyvän tuotannon pysyessä entisellä tasollaan. Tuotannon elpymässä myös työllisyys kasvaa ja se puolestaan tukee yksityistä kulutusta.

VM:n näkemyksen mukaan meneillään oleva taantuma näyttää tyypilliseltä talouden suhdannekiertoon liittyvältä negatiivisen kasvun vaiheelta. VM:n mukaan lievä ja lyhytaikainen taantuma ei anna aihetta tukea talouden kokonaiskysyntää julkisin varoin. Taantuma voi toki pitkittyä ja saada pysyvämpiä, elpymistä hidastavia rakenteellisia piirteitä. Syyt voivat liittyä inflaatioon ja korkoihin, Kiinan talouteen, yleiseen epävarmuuteen ja säästämiseen sekä asuinrakentamiseen. Toisaalta siirtymä puhtaaseen energiaan voi edetä ennustettua laajemmin ja nopeammin.

VM:n ennusteessa on mukana hallitusohjelman mukaisia toimia julkisen talouden vahvistamiseksi vain siltä osin, kun ne sisältyvät vuoden 2024 talousarvioon ja vuosien 2024-2027 Julkisen talouden suunnitelmaan. Julkisen talouden alijäämät pienenevät ja julkinen talous velkaantuu ennustettua vähemmän, kun hallitusohjelma pannaan toimeen täydessä laajuudessa ja tavoitellussa aikataulussa.

Silti valtionhallinnon, kuntahallinnon ja hyvinvointialueiden yhteenlaskettu alijäämä, joka täytyisi kattaa lisävelalla, olisi edelleen noin 10 mrd. euroa vuonna 2027. Samalla koko julkisen talouden alijäämä olisi noin miljardi euroa suurempi kuin tavoitteeksi asetettu korkeintaan 1 prosenttia suhteessa kokonaistuotantoon. Ja vaikka tavoite saavutettaisiin, julkisen velan kasvu suhteessa kokonaistuotantoon pysähtyisi vain vaivoin vuoteen 2027 mennessä.

VM:n mukaan valtiolle, kuntiin ja hyvinvointialueille on piinallisen vaikea rakentaa puskuria pahojen päivien varalle, kun väestön ikääntyminen jarruttaa talouden tulonmuodostusta, kasvattaa palvelutarpeita ja myös palveluiden yksikkökustannukset kasvavat, kun julkisen velan korkoihin uppoaa yhä enemmän rahaa ja kun talouden rakennemuutos nakertaa verotusta.

VM:n vuosien 2023-2025 talouden suhdannenäkymien mukaan Suomen talouskasvu on alkuvuonna 2023 ollut yllättävän hyvä palvelujen kasvun ansiosta. Loppuvuonna korkojen ja hintojen nousun vaikutus on talouteen edelleen negatiivinen ja tuotanto vähenee. Koko Suomen tasolla BKT ei kasva tänä vuonna, vaan pysyy vuoden 2022 tasolla.

Kysynnän odotetaan kuitenkin piristyvän niin Suomessa kuin maailmantaloudessa ensi vuonna, kun korkojen nousu pysähtyy, hintojen nousu hidastuu alle palkankorotusten, ja kotitalouksien ostovoima kääntyy kasvuun. Investointinäkömät ovat valoisat, vaikka tänä ja ensi vuonna asuntorakentaminen väheneekin rajusti. Energiasiirtymään liittyviä investointisuunnitelmia on ennätyskellisen paljon. Tuotannon kasvu nopeutuukin ja vuonna 2024 BKT kasvaa 1,2 prosenttia ja 1,8 prosenttia vuonna 2025.

Alkuvuoden jatkunut työllisyyden kasvu on taittunut kesällä ja lievä lasku jatkuu loppuvuonna. Heikoin työllisyystilanne on rakentamisessa. Työllisyyden lasku jää kuitenkin lyhytaikaiseksi ja työllisyys kasvaa uudelleen jo ensi vuonna. Vuoteen 2025 mennessä 15-64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,3 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7 prosenttiin.

VM:n mukaan julkinen talous heikkenee hallituksen talouden elvyttämistoimista huolimatta. Suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemista. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa alijäämäisinä, eikä alijäämä tule pienenemään ilman alueiden omia toimia. Kuntahallinnossa tilanne on samakaltainen: ilman kuntien omia toimia alijäämä kasvaa ennustejaksan loppua kohti. Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kasvavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

Kuntatalouden kehitys

Valtionvarainministeriön laatiman kuntatalousohjelman 2024-2027 mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos heikkeni vuonna 2022 hieman suhteessa kahteen aiempaan vuoteen, mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos pohjautuu työllisyyden ja talouden hyvään kehitykseen ja siitä seuranneeseen verotulojen kasvuun. Kuntatalouden luvut paranivat viime vuonna merkittävästi myös kertaluonteisilla tekijöillä, kuten sote-kiinteistöjen myynneistä saaduilla tuloilla sekä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen yhtiöittämisellä.

Kuntatalouden vuosikate heikkeni edellisestä vuodesta, mutta oli edelleen yli poistotason ja myös nettoinvestointien. Vuosikate laski vähiten yli 100 000 asukkaan kuntakoryhmässä, muissa ryhmissä lasku jatkui jo toista vuotta peräkkäin. Kuntatalouden eriytyminen näkyikin viime vuonna selkeästi suurten kaupunkien ja pienten kuntien välillä.

Kuntakonsernien lainakanta oli vuoden 2022 lopussa noin 43,5 mrd. euroa. Lainakanta kasvoi lähes 1,2 mrd. euroa edellisestä vuodesta, kun taas peruskuntien lainakanta väheni ensimmäistä kertaa koko 2000-luvun aikana. Tämä kertoo kehityksen, jossa merkittävät investoinnit ja toiminnot ovat siirtyneet yhä suuremmissa määrin kunnista konserniyhtiöissä, kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä toteuttavaksi. Eniten lainamäärä kasvoi yli 100 000 asukkaan kuntakonserneissa, jotka investoivat muita kuntia enemmän infra- ja elinkeinopoliittisiin kehittämishankkeisiin.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille. Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja

velvoitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja velvoitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti. Huomioita kiinnitetään myös tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilöstövaikutuksiin, koska kunta-alan palkansaajien eläköityminen on voimakkaasta ja työvoimatilanne vaihtelee toimialoittain voimakkaasti.

Kuntatalousohjelman mukaan kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Kehyskauden lopussa vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,1 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuus laskee vuonna 2024 noin 290 milj. eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Muutos johtuu pääosin vuonna 2023 sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta sekä sen vuoksi valtionosuuteen tehtävistä korjauksista. Kehyskauden lopussa vuonna 2027 kuntien peruspalvelujen valtionosuudet ovat noin 3,5 mrd. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet alenevat hieman oppilas- ja opiskelijamäärien alenemisen vuoksi. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätestuntokaudella 2025, ja uuden lainsäädännön tulla voimaan 1.1.2026.

Kuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi hallitus käynnistää kuntien normituksen keventämishojelman, johon kytketään kaikki kuntia ohjaava sektorilainsäädäntö soveltuvin osin. Käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan. Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käyviä arvoja. Hallituksen lainsäädäntösuunnitelmassa hallituksen esitys on kaavailtu annettavaksi keväällä 2024.

Kuntatalousohjelman mukaan kuntien kiinteistökantaan kohdistuu etenkin sote-uudistuksen seurauksena tarve uudelleenjärjestelyihin, joilla tulee olemaan vaikutuksia kuntatalouteen. Hallitusohjelman mukaisesti käynnistetään julkisen sektorin tilaohjelma, jonka tavoitteena on tehostaa julkisen sektorin tilakustannuksia merkittävästi sekä hakea ratkaisuja valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien välisiin tilaomaisuuskysymyksiin. Kuntien on lisäksi mahdollista saada sote-uudistukseen liittyvistä omaisuusjärjestelyjen kustannuksista korvausta tietyin ehdoin.

Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta, ovat kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuluvana vuonna vahvoja, mikä johtuu pitkälti sote-uudistukseen liittyvästä verohännästä. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä, kun alkuvuoden suotuisa tulokehitys hiipuu talouskasvun vaimenemisen vuoksi ja kuntien saamat poikkeuksellisen suuret verohännät poistuvat. Vuosikate riittää kattamaan poistot kaikkina tarkastelu vuosina, mutta nettoinvestointeihin se ei riitä. Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa sopeutuspaineita tuleville vuosille.

Työ- ja elinkeinopalveluiden siirto kuntien vastuulle laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa kuntatalouden toimintamenoja vajaalla 900 milj. eurolla vuonna 2025. Myös valtionosuudet kasvavat voimakkaasti, kun työ- ja elinkeinopalveluiden myötä kunnille siirtyvät kustannukset sekä uudistuksesta aiheutuva kasvu kuntien etuusmenoissa kompensoidaan kunnille. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella, mikä näkyy vuonna 2025 etenkin henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna.

VM:n mukaan kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliiikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2024–2027, mutta kasvuvauhti hidastuu viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Kuntatalouden lainakanta kasvaa tarkastelujakson lopulla 24,2 mrd. euroon.

Kunnallisveroprosenttiin kohdistuu nousupainetta kaikissa kuntakoryhmissä vuosina 2024–2027, mutta koko maan tasolla kunnallisveron laskennallinen korotuspaine pysyy suhteellisen maltillisella tasolla. Vuonna 2023 negatiivisen vuosikatteen kuntia on vain muutama, mutta kehyskauden loppua kohden määrä nousee pienissä kuntakoryhmissä.

Oriveden kaupungin kehitys

Oriveden kaupungin väkiluku on vuoden 2023 elokuun loppuun mennessä vähentynyt 67 hengellä vuoden alusta. Elokuun lopussa Orivedellä oli kirjoilla 8 872 henkilöä. Kesäkuun 2023 loppuun mennessä Orivedellä syntyi 29 lasta ja kuoli 71 henkilöä. Kaupunkiin muutti 168 henkilöä ja kaupungista muutti pois 182 henkilöä, eli Oriveden nettomuutto oli 14 henkilöä negatiivinen.

Kaupungin tuloveroperuste laski hyvinvointialueiden käynnistymisen yhteydessä tehdyn leikkauksen jälkeen 9,36 prosenttiin. Tuloverolain mukaan vuoden 2024 tuloveroprosentti määritellään prosentin kymmenyksen tarkkuudella, eli Oriveden tuloveroprosentti on 9,40. Vuoden 2024 tulo- ja kiinteistöverotuloperusteisiin valtuusto ei päättänyt muutoksia, eli yleinen kiinteistövero on 1,10 prosenttia, vakituiseen asumiseen käytetyn rakennuksen kiinteistövero on 0,60 prosenttia, muu kuin vakituisen asuinrakennuksen veroprosentti 1,45 prosenttia ja rakentamaton rakennuspaikka 3,0 prosenttia. Petteri Orpon budjettiriihen linjauksiin kuuluu yleisen kiinteistöveron maapohjan prosenttiosuuden korottaminen 1,40:een. Lakimuutosta ei ole vielä vahvistettu. Näillä perusteilla verotuloja arvioidaan Orivedellä kertyvän 20,7 milj. euroa.

Valtionosuuden laskentaperusteisiin tulee vuodelle 2024 indeksikorotus, mutta muita muutoksia ei ole tiedossa. Valtionosuuksia arvioidaan maksettavan vuonna 2024 noin 5,4 milj. euroa. Verotuloista ja valtionosuuksista on myöhemmin erillinen erittely.

Oriveden kaupungin työttömyysaste oli elokuun 2023 lopussa 7,0 prosenttia, kun se vuoden 2022 vastaavana aikana oli 7,6 prosenttia. Elokuun lopussa Pirkanmaan keskimääräinen työttömyysprosentti oli 8,8 prosenttia (2022: 8,1 %).

Oriveden kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöksen ennakoidaan elokuun lopun tietojen pohjalta tehdyn tulossennusteen perusteella toteutuvan noin 0,5 miljoonaa euroa ylijäämäisenä. Mikäli vuoden 2022 tilinpäätös toteutuu arvion mukaisena, on Oriveden kaupungin ylijäämää tulevalle taloussuunnittelukaudelle 7,6 miljoonaa euroa.

Talousarvion lähtökohdat

Vuoden 2024 talousarvion laadinnassa yleisten taloustietojen lisäksi perustietoina on ollut kaupungin tilinpäätös vuodelta 2022 ja tilinpäätösarvio vuodelle 2023 sekä ennusteet yleisestä talouden tilasta ja tuloperusteista. Lisäksi valmistelutyössä on otettu huomioon valtuustoseminaareissa esitettyjä linjauksia sekä kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia.

Kaupunginhallitus ja -valtuusto on hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion laatimisen peruslähtökohdiksi seuraavaa:

-	tuloveroprosentti	9,40 %
-	kiinteistöveroprosentit:	
	- yleinen kiinteistövero	1,10 %
	- vakituinen asuinrakennus	0,60 %
	- muu rakennus	1,45 %
	- rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %
	- yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %
-	menotaso ei saa korottaa palkankorotuksia lukuun ottamatta	
-	palkankorotuksiin on 3,5 %-yksikön määrärahavaraus	
-	uusia vakansseja ei perusteta (pl. erikseen sovittavat).	

Erikseen sovitut uusien virkojen tai työsuhteiden lisäykset vuoden 2024 talousarvioon:

Nimike	Toimielin/työyksikkö
Henkilöstö- ja hallintopäällikkö	kaupunginhallitus/konsernipalvelut

Kaupungin käyttötalouden tärkeimmät tunnuslukumittarit ovat vuosikate, toimintakate ja tilikauden tulos sekä yli-/alijäämä sekä lainakanta. Nämä tunnusluvut tulisi pitää positiivisina ja terveen talouskehityksen mukaisina siten, että talouden tasapaino säilyy.

- Vuosikate osoittaa, paljonko käyttötaloudesta jää poistojen jälkeen käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on riittävä, kun se on vähintään poistojen suuruinen.
- Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli se osoittaa kuinka paljon kaupungin varsinaisesta toiminnasta jää verorahoituksella katettavaksi.
- Verorahoitus tarkoittaa suoria verotuloja ja valtionosuuksia. Jos toimintakate heikkenee enintään sen verran kuin verorahoitus kasvaa, pysyy kuntatalous tasapainossa.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Oriveden kaupungin taseessa on vuoden 2022 tilinpäätöksen jälkeen ylijäämää 7,1 milj. euroa. Kaupungin vuoden 2023 tilinpäätösennakko lokakuun tilanteen perusteella on arvioitu olevan 0,5 milj. euroa positiivinen, joten taseylijäämä jäisi taloussuunnitelmakaudelle noin 7,6 milj. euroa.

Tulevalle taloussuunnitelmakaudelle vaikuttavia toiminnan muutoksia, kehittämistoimenpiteitä tai päätöksiä ovat mm.

- Kaupintien senioritalon ja Orvokkikujan tehostettu palveluasumisyksikkö valmistuivat vuosien 2022-2023 aikana ja asukkaat siirtyivät Tähtiniemikodista uusiin tiloihin. Tähtiniemikodin kiinteistön tulevaa käyttöä tullaan arvioimaan tulevien vuosien aikana.
- Työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun osallistutaan ajalla 1.6.2021-31.12.2024. Osa TE-keskusten henkilöstöstä siirtyi kokeilun alkaessa kuntien palvelukseen.
- TE24-uudistus on valmistelussa ja Orivesi osallistuu Tampereen kaupungin isäntävastuulla olevaan alueeseen. Vuoden 2025 alusta käynnistyvää TE-uudistusta ei ole huomioitu taloussuunnitelmakauden talousluvuissa, koska vaikutusta talouteen ei ole vielä arvioitavissa.
- Rovastinkankaan koulun laajennus on hankesuunnitteluvaiheessa ja investointiohjelmaan sisältyy hankkeen toteuttaminen vuosina 2025-2026.
- kaupunki (tai tytäryhtiö Oriveden Kotikoivu Oy) on päättänyt osallistua yksityisen asuntotuotannon vauhdittamiseen vuosina 2023-2025 ostamalla erillispäätöksin enintään 40 %:a kohteesta, mikäli hankkeet eivät käynnisty ilman kaupungin mukaantuloa.
- Kuhmoisten kunta liittyy Oriveden seudun kansalaisopistotoimintaan vuoden 2024 alusta.
- maankäyttösopimusten periaatteet on laadittu.

Käyttötalous

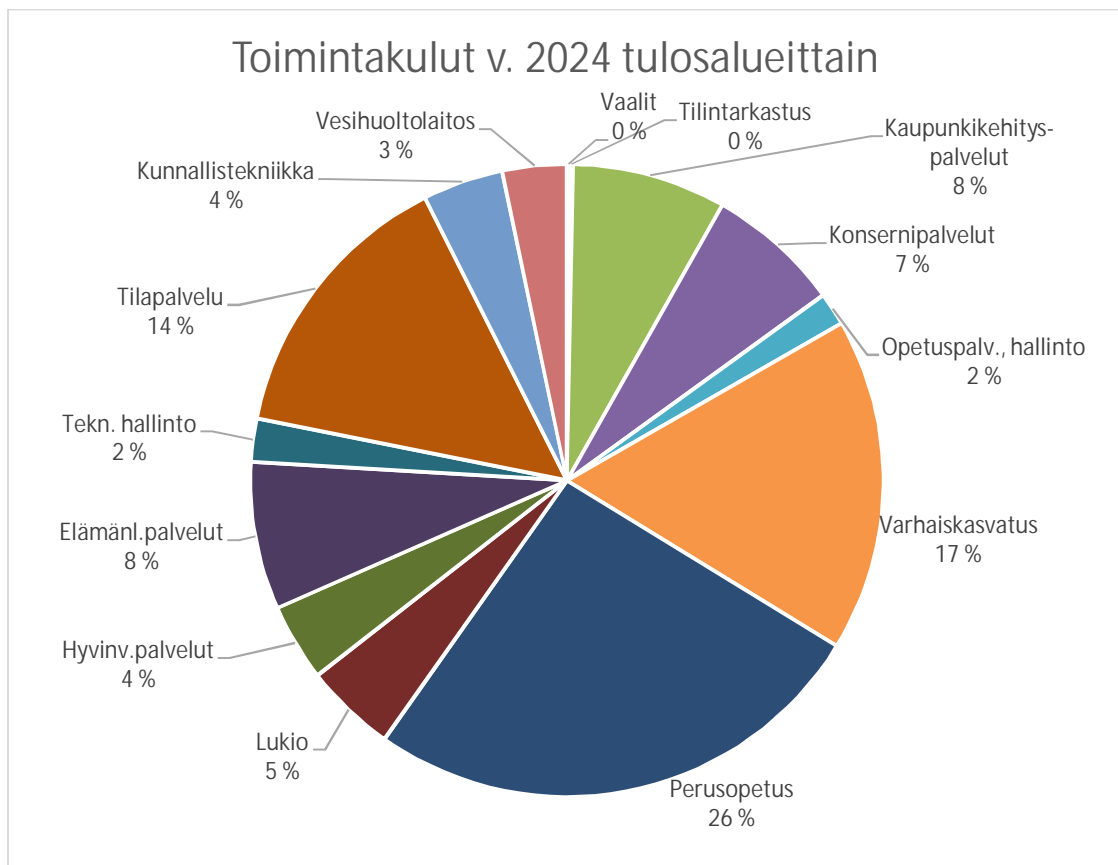
Oriveden kaupungin toimintatuotot ovat 10,92 milj. euroa ja niissä on vähennystä edellisvuoteen nähden 1,7 %. Suurin ulkoinen tuloerä on vesihuoltolaitoksen myyntitulot, 2,17 milj. euroa. Metsänmyynnistä arvioidaan saatavan 0,05 milj. euroa ja pysyvien vastaavien myynnistä 0,15 milj. euroa.

Toimintakulut ovat 35,92 milj. euroa ja ne lisääntyvät 2,11 milj. euroa. Merkittävimmät lisäykset ovat henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa, joihin sisältyy 0,4 milj. euroa entisen Tredun kiinteistön purkukustannuksia. Henkilöstökuluja on 17,93 milj. euroa, lisäys 2,5 %. Lisäksi vuokratulot lisääntyvät 9,4 %.

Lautakuntien tuloista ja menoista vuosilta 2023 ja 2024 on alla yhteenvetotaulukko:

Lautakunta	TA 2023, t€	TA 2024, t€	Muutos, t€	Muutos, %
<i>Kaupunginhallitus</i>				
Toimintatuotot	706 980	645 440	-62	-8,7
Toimintakulut	-5 383 950	-5 393 390	9	0,2
Toimintakate	-4 676 970	-4 747 950	71	1,5
<i>Lasten ja nuorten lautakunta</i>				
Toimintatuotot	1 140 750	1 064 450	-76	-6,7
Toimintakulut	-16 981 650	-17 754 650	773	4,6
Toimintakate	-15 840 900	-16 690 200	849	5,4
<i>Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta</i>				
Toimintatuotot	531 600	486 900	-45	-8,4
Toimintakulut	-3 854 550	-4 125 510	271	7,0
Toimintakate	-3 322 950	-3 638 610	316	9,5
<i>Tekninen lautakunta</i>				
Toimintatuotot	8 730 740	8 725 000	-6	-0,1
Toimintakulut	-7 549 640	-8 604 000	1 054	14,0
Toimintakate	1 181 100	121 000	-1 060	-89,8

Tulosalueiden prosentuaaliset meno-osuudet vuoden 2024 talousarviosta on esitetty alla olevassa kuviossa:



Verotuloista ja valtionosuuksista on myöhemmin erilliset tarkastelut.

Toiminnasta saatavien tuottojen ja toimintakulujen erotuksena muodostuu talousarvioon 2024 vuosikatetta 0,58 milj. euroa. Vuosikatteen määrä laskee merkittävästi edellisvuoteen verrattuna menojen kasvamisen vuoksi.

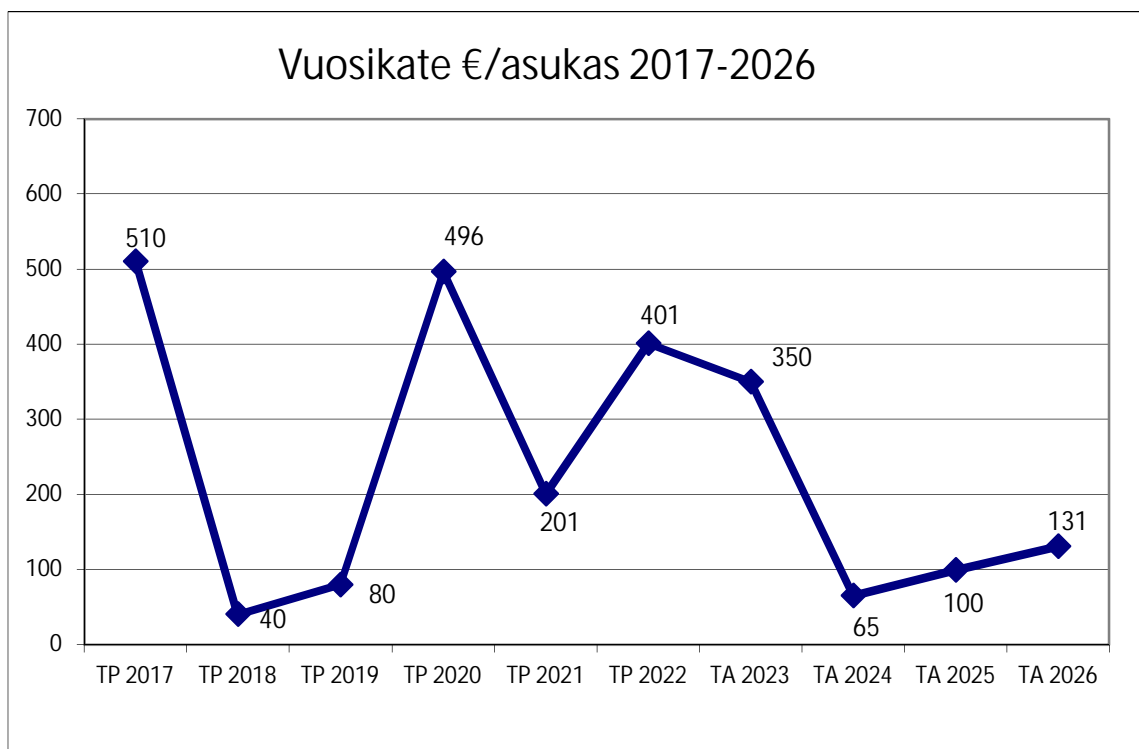
Oriveden kaupungin pysyvistä vastaavista ja vuoden 2024 aikana tehtävistä investoinneista on arvioitu tehtävän poistoja ja arvonalennuksia 3,48 milj. euroa valtuuston hyväksymän vuonna 2013 voimaan tulleen poistosuunnitelman mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarvioon sisältyy normaalista toiminnasta poikkeavia eriä edellä mainitun entisen Tredun kiinteistön purkamisen vuoksi.

Vuosikate

Vuosikatteella mitataan kaupungin tulorahoituksen riittävyyttä ja se muodostuu yhteenlaskettujen toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien sekä toimintamenojen erotuksena. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot. Jos vuosikate on alijäämäinen, on kaupungin tulorahoitus heikko.

Oriveden kaupungin vuosikatteen kehitys vuosina 2017-2026 on kuvattu alla olevassa kuviossa:



Oriveden kaupungin vuosikate talousarviossa 2024 on 0,58 milj. euroa positiivinen. Vuosikate kattaa ainoastaan 16,6 % poistoista. Vuosittaiset lainanlyhennykset ovat noin 2,9 milj. euroa vuosikatetta suuremmat.

Kaupunginvaltuusto on 19.6.2023 päättänyt vuoden 2024 alusta voimaan tulevan uuden organisaation, joka rakentuu viiden palvelualueen pohjalle. Palvelualueet ovat: kaupunkikehityspalvelualue, konsernipalvelualue, kasvatus- ja opetuspalvelualue, hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelualue sekä tekniikka- ja ympäristöpalvelualue. Hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelualue on uusi ja elämänlaatupalvelut siirtyvät sinne nykyisen kasvatus- ja opetuspalvelukeskuksen alaisuudesta.

Organisaatiomuutoksella vahvistetaan hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen tehtäviä ja tässä yhteydessä mm. työllisyyspalvelut ja maahanmuuttopalvelut siirtyvät kaupunginhallituksen alaisuudesta hyvinvointi- ja elämänlaatualueelle.

Kaupunkikehityspalvelualue sisältää aiemmat yleisjohdon ja kehittämisen yksikön alaiset tehtävät ja konsernipalvelut aiemmat hallinto- ja talouspalvelukeskuksen alaiset tehtävät.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulojen ja valtionosuuksien tiedot vuosilta 2022 ja 2023 eivät ole keskenään vertailukelpoisia vuoden 2023 alussa voimaan tulleen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi. Hyvinvointialueen rahoituksen vuoksi kuntien verotuloja ja valtionosuuksia leikattiin vuodelta 2023.

Verotulot

Oriveden kaupungin talousarvion ja -suunnitelman verotuloarvio pohjautuu Suomen Kuntaliiton veroennustekehikkoon sekä talousarvion laatimisvuodelta verohallinnon arvioon maksettavana ennakoituihin verotuloihin.

Milj. euroa	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tulovero	32 446	15 900	15 900	16 500	17 000
<i>Muutos, %</i>	<i>6,0</i>	<i>-51,0</i>	<i>0</i>	<i>3,8</i>	<i>3,0</i>
Veroprosentti	22,00	9,36	9,40	9,40	9,40
Kiinteistövero	3 022	3 000	3 200	3 200	3 200
<i>Muutos, %</i>	<i>1,8</i>	<i>-0,7</i>	<i>6,7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Yhteisövero	3 028	2 000	1 600	1 700	1 800
<i>Muutos, %</i>	<i>2,4</i>	<i>-33,9</i>	<i>-20,0</i>	<i>6,2</i>	<i>5,9</i>
Verotulot yhteensä	38 497	20 900	20 700	21 400	22 000
<i>Muutos, %</i>	<i>5,4</i>	<i>-45,7</i>	<i>-1,0</i>	<i>3,4</i>	<i>2,8</i>

Verotulojen osuus kaikista kaupungin tuloista on 55,6 % (2023: 64,9 %).

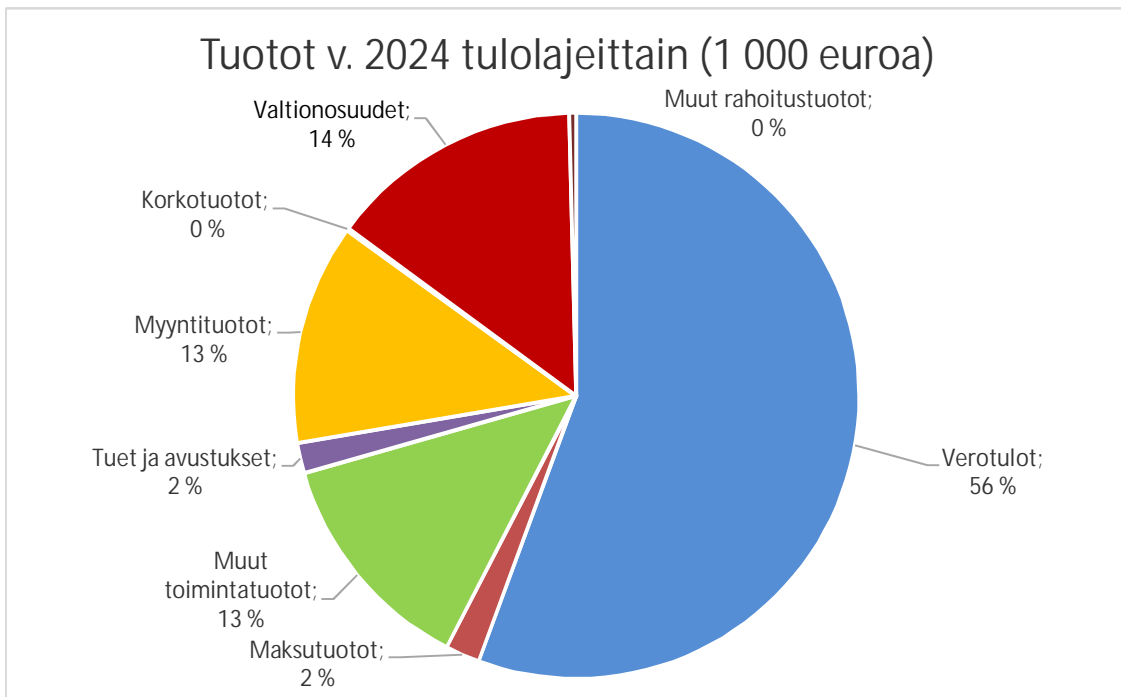
Valtionosuudet

Talousarvioon sisältyvät valtionosuusarviot perustuvat valtiovaraministeriön ennakkolaskelmiin sekä arvioituun Oriveden asukasluvun tulevaan kehitykseen.

Milj. euroa	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Peruspalv. valtionosuus	15 896	4 100	5 800	5 800	5 800
harkinnanvar. vos korotus	-	-			
OKM valtionosuus	-581	-600	-400	-400	-400
verotulomenetyksen korvaus	5 666	1 700			
Yhteensä	26 825	5 200	5 400	5 400	5 400
<i>Muutos, %</i>	<i>6,3</i>	<i>-80,6</i>	<i>3,8</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Valtionosuuksien osuus kaikista tuloista on 14,5 % (2023: 16,1 %).

Vuoden 2024 käyttötalous- ja tuloslaskelmaosien tulot tulolajeittain on esitetty alla olevassa kuviossa:



Investoinnit

Investointiosaan otettavien hankkeiden pienhankintaraja (taseaktivointiraja) on 10.000 euroa. Tällöin hankinta käsitellään investointina, aktivoidaan ja poistetaan kuluina poistosuunnitelman mukaisesti. Poistonalaisten hyödykkeiden käyttöikä tulee olla yli kolme vuotta.

Tietohallinnon hankinnat tehdään tietohallintopalvelujen kautta hyödyntäen mm. Tampereen kehyskuntien hankintayhteistyötä ja yhteisesti kilpailutettuja hankintapaikkoja.

Investointien määrä bruttona pysyy vuoden 2023 tasolla. Kaupungin tulorahoitus ei kuitenkaan riitä kaikkiin investointeihin, joten investoinnit joudutaan rahoittamaan lainanotolla. Vuonna 2024 investointimenoihin on varattu menomäärärahaa 4,23 milj. euroa investointiosan hankeryhmäkohtaisen erittelyn mukaisesti. Vuonna 2025 investointeihin on 5,51 milj. euroa ja 6,37 milj. euroa vuonna 2026.

Investointiosassa määritellään hankkeet investointiryhmittäin eri palvelukeskuksissa. Suurimmat yksittäiset investointihankkeet taloussuunnitelmakaudella ovat Rovastinkankaan koulun laajennus, Mattilanniityn asuntoalueen 2. vaiheen kunnallistekniikka, Oripohjan uuden yritysalueen katujen rakentaminen, Oripohjantien ja sen kevyen liikenteen väylän peruskorjaus sekä vesihuoltolaitoksen työt, Oriahteen katujen peruskorjaus sekä vesihuoltolaitoksen työt, Isonkiventien peruskorjaus ja vesihuoltolaitoksen työt sekä Haapamäen radan sähköistys ja laiturin pidentäminen keskustan seisakkeella.

3. TALOUSARVION SITOVUUS

Lautakuntien määrärahojen ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta tulee raportoida puolivuotiskatsauksessa ja tilinpäätöksen toimintakertomuksessa. Määrärahojen ja/tai tuloarvioiden muutoksen yhteydessä on otettava kantaa myös asetettujen tavoitteiden muutostarpeeseen.

Käyttötaloulosassa toimielimen tai investointiosassa hankeryhmän määrärahan merkittävät ylitykset ja tuloarvion alitukset on tuotava tilivuoden aikana valtuuston päätettäväksi. Merkittäväksi ylitykseksi katsotaan 10 % ylitys tulosalueen määrärahoista, kuitenkin niin että yli 100.000 € ylitys on aina tuotava valtuuston käsiteltäväksi. Alle 50.000 € ylityksiä ei tarvitse tuoda valtuuston käsittelyyn, mutta ne on käsiteltävä lautakunnissa.

Käyttötaloulosa

Talousarvio sitoo valtuustoon nähden lautakunnille hyväksytyjen tulojen ja menojen loppusummien osalta. Lisäksi valtuustoon nähden sitovia ovat talousarviossa tulosalueille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka ilmenevät tulosalueittaisista taulukoista.

Lautakunnat jakavat käyttösuunnitelmissaan valtuuston hyväksymät määrärahat tulosalueille. Talousarvion laadinnan yhteydessä muodostunut alustava suunnitelma tulosalueittain on tiedoksi talousarvion liiteaineistona.

Investointiosa

Investointiosan lautakunnittainen menomääräraha on valtuustoon nähden sitova.

Sitovia hankeryhmiä ovat: kaupunginhallitus/investoinnit, lasten ja nuorten lautakunta (irtaimisto), elämänlaatulautakunta (irtaimisto), tekninen lautakunta (irtaimisto), talonrakennus/tekninen lautakunta, julkinen käyttöomaisuus/tekninen lautakunta sekä vesihuoltolaitos.

Lautakunnat jakavat investointisuunnitelmissaan valtuuston hyväksymät määrärahat hankkeille. Talousarvion laadinnan yhteydessä muodostunut alustava suunnitelma on tiedoksi talousarvion liiteaineistona.

Tuloslaskelmaosa

Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ja tuloarvioita ovat:

- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitustuotot ja -kulut, netto

Rahoitusosa

Valtuuston nähden sitova erä on:

- Pitkäaikaiset lainat, netto

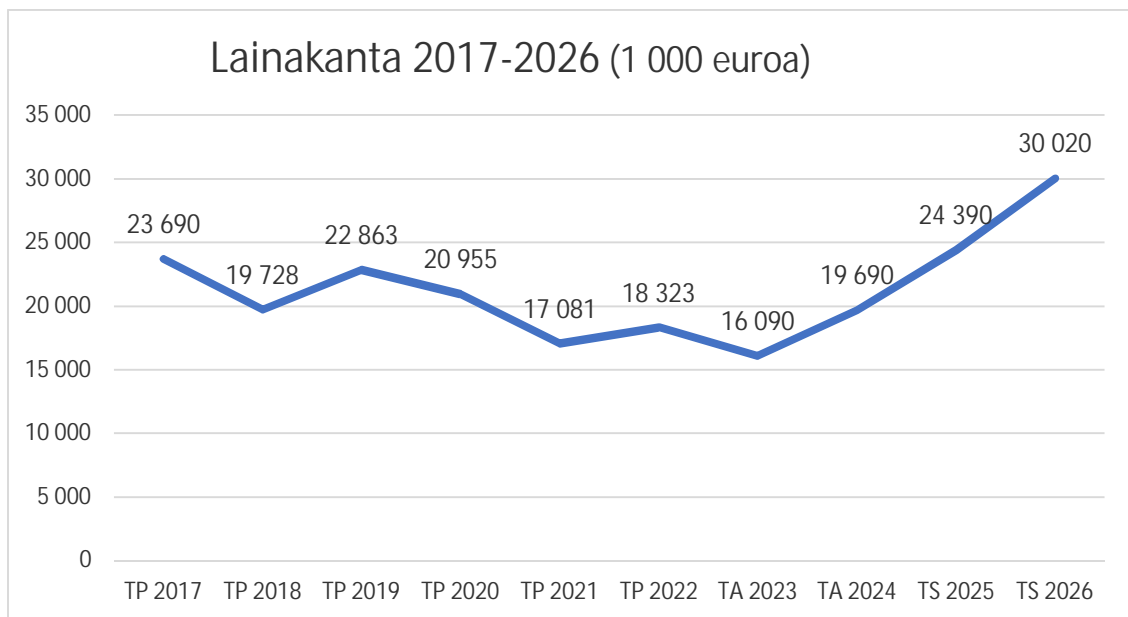
Vuoden 2024 talousarvion toiminnan ja investointien rahavirran sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennysten jälkeen laskettuna lainanottotarve on 6,0 milj. euroa, jolloin nettolainanotto lisääntyy 2,6 milj. euroa.

Lainakanta vuosina 2023-2026

(1.000 euroa, lainat per 31.12., jakajana käytetty 31.8.2023 asukaslukua 8 872)

	Lainojen lyhenykset	Lainanotto €/vuosi	Lainakanta per 31.12.	Lainat €/as.
2023			16 090	1 814
2024	3 400	7 000	19 690	2 219
2025	3 300	8 000	24 390	2 749
2026	3 370	9 000	30 020	3 384

Lainakannan kehitys vuosina 2017-2026 on esitetty alla olevassa kuviossa:



Tilivelvollisuus

Kuntalain mukaan kunnan muiden toimielinten kuin valtuuston jäsenet ovat tilivelvollisia. Toimies- saan jäsenenä muussa toimielimessä valtuutettu on tässä tehtävässään tilivelvollinen. Lisäksi tilivel- vollisia ovat ao. toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Oriveden kaupungin tilivelvollisia toimielimiä ovat: kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta, keskus- vaalilautakunta, lasten ja nuorten lautakunta, elämänlaatulautakunta, tekninen lautakunta ja ympä- ristölautakunta.

Kuntalaki ei vaadi tilivelvollisten viranhaltijoiden määrittelemistä ennakolta, mutta toiminnan järjes- tämisen kannalta on selkeämpää, jos viranhaltijat tietävät etukäteen, keitä vastuuvapauslausuma koskee. Tilivelvollisten hyväksyminen kuuluu valtuustolle. Oriveden kaupungin käytännön mukaan tilivelvolliset on hyväksytty osana talousarviota kunkin tulosalueen tavoitteiden yhteydessä.

Oriveden kaupungin tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kaupunginjohtaja, palvelukeskusten johtajat ja tulosalueiden johtajat. Heillä on kokonaisvastuu kunnan, palvelukeskusten tai tulosalueiden toimin- nasta ja taloudesta. Lisäksi tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijöinä toimivat viran- haltijat.

4. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN STRATEGINEN PERUSTA

Kuntalaki

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion yhteydessä on myös hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kaupunkistrategia

Oriveden kaupunkistrategia on hyväksytty marraskuussa 2021 ja sen mukaan olemme Innostava Orivesi. Palvelulupauksemme mukaan Orivesi uudistuu ja toimii kestävästi.

Kaupunkistrategian tavoitteiden kokonaisuudet ovat:

1. *Vahvistamme elinvoimaamme*
 - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki,
 - Kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle.
2. *Edistämme asukkaiden hyvinvointia*
 - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet,
 - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia,
 - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden.
3. *Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi*
 - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä,
 - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti.

Kaupunkistrategian toteutumista seurataan kokonaisuutena erikseen valtuustokausittain. Talousarviotavoitteet tulosalueille on määritelty strategian pohjalta. Tämä mahdollistaa vuositason seurannan.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

Oriveden kaupungin hyvinvointisuunnitelma on vahvistettu valtuustossa helmikuussa 2022 ja se on laadittu vuosille 2022-2025. Hyvinvointisuunnitelma perustuu kaupunkistrategiaan. Hyvinvointisuunnitelman painopisteet pohjautuvat alueelliseen hyvinvointikertomukseen ottaen huomioon Oriveden omat painotukset. Suunnitelman pää- ja alatavoitteet ovat:

- elintavoilla fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia
 - o lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokatottumuksia,
 - o parannetaan ikäihmisten toimintakykyä sekä panostetaan yksinäisyyden torjuntaan,
 - o edistetään kuntalaisten mielenterveyttä ja yksilön resilienssiä,
 - o liikunnallisen elämäntavan tukeminen.
- osallisuus ja vaikuttaminen
 - o vaikutetaan EVA-menettelyn kautta,
 - o edistetään yhteiskehittämisen menetelmien käyttöä.
- turvallinen elinympäristö
 - o vähennetään lapsiperheiden eriarvoisuutta,
 - o edistetään lähiympäristön kehittämistä esteettömäksi ja turvalliseksi sekä liikkumiseen ja osallisuuteen kannustavaksi,
 - o vähennetään päihdeongelmia,
 - o turvallinen ja viihtyisä elinympäristö,
 - o turvallinen liikenneympäristö ja onnettomuuksien vähentäminen.
- vaikuttavat palvelut
 - o parannetaan palveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta,
 - o otetaan käyttöön vaikuttavat menetelmät ja toimintamallit,
 - o kehitetään asiakaspalautejärjestelmien/asiakaskokemuksen tulosten hyödyntämistä.

Hyvinvointisuunnitelma on laadittu moniammatillisen työryhmän ja kuntalaisille suunnatun hyvinvointikyselyn perusteella. Suunnitelman toteutumista seurataan ja raportoidaan erikseen vuosittain.

Elinvoimaohjelman tavoitteet

Kaupunkistrategian pohjalta laadittu myös Oriveden kaupungin elinvoimaohjelma vuosille 2022-2025. Oriveden elinvoima ja -ohjelma perustuu vahvaan pitovoimaan, koukuttavaan vetovoimaan ja innostavaan lumovoimaan. Ohjelman mukaan Orivesi on

- rohkeasti kehittyvä (Orivesi on haluttu asuinpaikka ja reilusti muuttovoittoinen kaupunki),
- innostava yrityksille (Orivesi on luonteva paikka sijoittua, kaavoitamme uutta ja kehitämme jo olevaa),
- helposti saavutettavissa (Orivesi on helposti saavutettavissa ja liikkuminen kaupungissa on sujuvaa) ja
- mukavasti mielessä (Viihdymme Orivedellä ja innostamme muitakin viihtymään meillä).

Elinvoimaohjelman toteutumista seurataan erillisessä dokumentissa kaksi kertaa vuodessa johtoryhmässä, elinvoimajaostossa ja kaupunginhallituksessa. Seurantakooste saatetaan valtuustolle tiedoksi.

5. LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO



6. TULOSLASKELMAOSA

Ulk+sis TULOSLASKELMA	Tilinpäätös 2022	Ed.bud+muutos 2023	Budjetti 2024	Muu- tos %	TS2 tuh. 2025	TS3 tuh. 2026
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	5 231 763	4 289 210	4 700 060	9,6	4 700	4 700
Maksutuotot	718 679	1 068 800	733 800	-31,3	685	685
Tuet ja avustukset	1 347 381	379 630	638 540	68,2	557	557
Muut toimintatuotot	5 233 638	5 372 430	4 849 390	-9,7	4 886	4 886
TOIMINTATUOTOT	12 531 460	11 110 070	10 921 790	-1,7	10 828	10 828
Valmistus omaan käyttöön	8 580	37 950	37 950	0	38	38
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-17 923 032	-17 494 610	-17 927 540	2,5	-18 049	-18 373
Palvelujen ostot	-47 756 560	-8 350 070	-9 528 980	14,1	-9 515	-9 515
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 648 284	-2 607 030	-2 665 670	2,2	-2 627	-2 627
Avustukset	-382 936	-1 409 750	-1 452 800	3,1	-1 453	-1 453
Muut toimintakulut	-4 434 163	-3 946 380	-4 340 510	10,0	-4 370	-4 370
TOIMINTAKULUT	-74 038 460	-33 807 840	-35 915 500	6,2	-36 014	-36 338
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-61 498 420	-22 659 820	-24 955 760	10,1	-25 149	-25 473
Verotulot	38 496 756	20 900 000	20 700 000	-1,0	21 400	22 000
Valtionosuudet	26 825 004	5 200 000	5 400 000	3,8	5 400	5 400
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	64 135	60 000	60 000	0	60	60
Muut rahoitustuotot	424 170	146 470	146 470	0	146	146
Korkokulut	-160 450	-385 000	-640 000	66,2	-840	-840
Muut rahoituskulut	-66 628	-134 940	-134 940	0	-135	-135
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	261 228	-313 470	-568 470	81,3	-768	-768
VUOSIKATE	4 084 568	3 126 710	575 770	-81,6	883	1 159
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 712 576	-3 186 600	-3 278 760	2,9	-3 249	-3 460
Kertaluonteiset poistot	-200 000		-200 000	100,0	-300	
Poistot ja arvonalentumiset	-2 912 576	-3 186 600	-3 478 760	9,2	-3 549	-3 460
TILIKAUDEN TULOS	1 171 992	-59 890	-2 902 990	4755,3	-2 666	-2 302
Varausten ja rahastojen muutokset						
Poistoeron muutos	95 430	76 344	61 075	-20,0	49	39
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 267 422	16 454	-2 841 915	17267,5	-2 617	-2 262

=valtuustoon nähden sitova erä

7. RAHOITUSLASKELMAOSA

Tavoite on suunnitelmallisesti kasvattaa omarahoitusta siten, että se riittää 1/4 investointien rahoittamiseen.

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2022	Ed.bud+m 2023	Budj. 2024	Muu- tos %	TS2 tuh. 2025	TS3 tuh. 2026
Toiminnan ja invest. rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	4 084 568	3 126 710	575 770		883	1 159
Tulorahoituksen korjaukset	-57 034	-150 000	-150 000		-150	-150
Toiminnan rahavirta	4 027 534	2 976 710	425 770		733	1 009
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-4 547 901	-5 010 500	-4 230 000	-15,6	-5 509	-6 370
Rah.os. investointimenoihin	25 000	115 500	50 000	-56,7		
Pys.vast. hyöd. luov.tulot	257 159	300 000	300 000		300	300
Investointien rahavirta	-4 265 741	-4 595 000	-3 880 000	-15,6	-5 209	-6 070
Toiminnan ja invest. rahavirta	-238 207	-1 618 290	-3 454 230		-4 476	-5 061
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaam. lisäykset		-200 000	-200 000		-200	-200
Antolainasaam. vähennys	50 000					
Antolainauksen muutokset	50 000	-200 000	-200 000		-200	-200
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik. lainojen lisäys	5 000 000	5 000 000	7 000 000	20,0	8 000	9 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-3 758 271	-3 620 000	-3 400 000	-6,1	-3 300	-3 370
Lyhytaik. lainojen muutos						
Lainakannan muutokset	1 241 729	1 380 000	3 600 000	88,4	4 700	5 630
Muut maksuvalm. muutokset						
Toim.ant. varojen ja po.muutos	-27 014					
Saamisten muutos	-320 485					
Korottomien velk. muutos	474 343					
Muut maksuvalm. muutokset	126 845					
Rahoituksen rahavirta	1 418 573	1 180 000	3 400 000		4 500	5 430
Rahavarojen muutos	1 180 366	15 210	-54 230		24	369
Rahavarat 31.12.	4 980 187					
Rahavarat 1.1.	3 799 821					
Rahavarojen muutos	1 180 366					

=valtuustoon nähden sitova erä

8. KÄYTTÖTALOUSOSA

KAUPUNGINHALLITUS

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 272 933	706 980	645 440	645	645
Toimintakulut	-5 203 668	-5 254 010	-5 393 390	-5 420	-5 459
Toimintakate	-3 930 735	-4 547 030	-4 747 950	-4 775	-4 813
Poistot ja arvonalentumiset	-9 497	0	0	0	0
Laskennalliset erät					
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 874 761	-4 547 030	-4 747 950	-4 775	-4 813

= valtuustoon nähden sitova erä

Vaalit

Vaalien tehtävänä on vastata keskusvaalilautakunnan tehtävistä. Lautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimii hallintosihteerinä Jaana Toivanen.

Taloussuunnitelmakaudella järjestetään seuraavat vaalit:

- vuonna 2024 presidentinvaali ja europarlamenttivaalit
- 2025 alue- ja kuntavaalit.

Tilintarkastus

Tilivelvollinen: tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Markku Kallio

Tilintarkastuksen tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat,
- arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla,
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista ja riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää,
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta,
- valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi sekä
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kaupunkikehityspalvelut

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Kaupunkikehityspalvelujen tehtävänä on vastata kaupungin hallinnosta, taloushoidosta ja sisäisestä valvonnasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: kaupunginvaltuuston ja -hallituksen, tilapäiset toimikunnat, kaupungin johtoryhmän, sisäisen tarkastuksen, yleisen kehittämisen, viestinnän, elinvoimapaalvelut,

maankäyttöpalvelut, viestinnän ja markkinoinnin sekä Tampereen kaupunkiseudun seutuyhteistyön. Kaupunkiseudun yhteistyöhön sisältyy myös seudullinen joukkoliikenne, jonka tasoksi tavoitellaan tulevaisuudessa palvelutasomäärittely mukaisesti kerran tunnissa toimiva liikenne.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p>Vahvistamme elinvoimaamme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle 	<p>Laadukkaiden asumisen vaihtoehtojen lisääminen;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vähintään yksi uusi hanke on käynnistynyt. - kaupunki toimii aktiivisesti yksityisten investointien houkuttelemiseksi omien kehittämishankkeiden edistämisen lisäksi. <p>Kehitämme asemanseutua;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kahdelle vuonna 2022 hankitulle tontille on löytynyt pitkän tähtäimen kehittämistä tukeva jatkokäyttö. <p>Elinkeinoelämän kehittäminen;</p> <ul style="list-style-type: none"> - edistetään aktiivisesti uusia yritysalueita 9-tien varteen. - tiivis, rakentava vuoropuhelu olemassa olevien yritysten/yrittäjien kanssa. - Oripohjan uuden yritysalueen kaavoitus käynnistyy. <p>Seurataan elinvoimaohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nettomuutto on positiivinen. - yrittäjäytyvyisyys lisääntyy. - tonttikysyntä kasvaa. - työttömien osuus työvoimasta pienenee. <p>Vapaa-ajanasuntojen muuttaminen vakituisiksi asunnoiksi; määrä kasvaa.</p> <p>Markkinoinnissa keskitytään brändin vahvistamiseen ja tiedolla johtamiseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - brändistrategia on työstetty. - markkinoinnin johtamisessa hyödynnetään entistä tehokkaammin saatavilla olevaa dataa ja mittamista. - laaditaan pitkäjänteinen markkinoinnin kolmevuotissuunnitelma. 	

<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<p>Palvelukeskusten ja yksiköiden välinen yhteistyö ja tiedonkulku on parantunut.</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehdään kysely palvelukeskuksille ja tulosityksiköille <p>Kaupunkikonsernin talous on tasapainossa;</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsernin tunnusluvut pysyvät vähintään edellisen vuoden tasossa. 	
---	---	--

Kaupunkikehityspalvelualueen riskiarvio

Kaupunkikehityspalvelualueella nähdään merkittävimminä riskeinä kuntalaisten palvelujen heikkeneminen Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) palveluverkkouudistuksen myötä sekä sote-kiinteistöjen jääminen tyhjilleen. Lisäksi riskiksi tunnistetaan se, että hyvinvointialue ei riittävällä tavalla pysty korvaamaan lähipalveluja liikkuvilla- tai digipalveluilla. Myös Pirhalle siirtyneiden kiinteistöjen takausvastuiden realisoituminen nähdään riskinä. Kaupungin tytäryhtiöistä Oriveden Kotikoivu Oy:n ja Orivesitalo Oy:n käyttöasteiden pieneneminen ja sitä kautta yhtiöiden pääomittamistarve tunnistetaan riskiksi.

Konsernipalvelut

Tilivelvollinen: talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Konsernipalvelujen tehtävänä on tuottaa kaupungin palvelujen tarvitsemia henkilöstö-, talous-, toimisto- ja tietohallinnon tukipalveluja, vastata omistajaohjauksesta sekä maaseutu- ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden ostopalveluista.

Konsernipalvelujen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: henkilöstöpalvelut, hallinto- ja toimistopalvelut (lautakuntien ja palvelualueiden sihteeripalvelut), taloushallinnon tukipalvelut (maksuliike, osto- ja myyntireskontra, perintä sekä riskienhallinta), tietohallintopalvelut sekä maaseutu- ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden maksuosuudet. Konsernipalveluihin sisältyvä henkilöstöpalvelut huolehtii kunnalle työnantajana kuuluvista henkilöstöasioista. Henkilöstöpalveluissa hoidetaan henkilöstön palkkaus- ja palvelusuhdeasiat, yhteistoimintaan liittyvät asiat sekä muut virka- ja työehtosopimusten ja työläinsäädännön soveltamiseen kuuluvat tehtävät sekä koordinoidaan henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä. Lisäksi konsernipalvelujen kustannuksiin sisältyy Oriveden kaupungin osuus Tampereen kehyskuntien yhteisen tietohallintojohtajan ja kehittämisresursin palkkauksesta sekä Tampereen kaupungin tuottamien seudullisten tietohallintokustannusten osuus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä 	<p>Tiedonhallinnan tehostaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sähköinen arkistojärjestelmä on hankittu ja sähköisen arkistoinnin valmius on olemassa. 	

<p>- Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti</p>	<p>Taloushallinnon tietojärjestelmäkilpailutus on tehty ja käyttöönotto aloitettu.</p> <p>Työhyvinvoinnin kehittämisohjelma vuosille 2023–2025. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain henkilöstötilinpäätöksessä.</p> <p>Työtyytyväisyyskysely tehdään vuosittain (vastaajien lukumäärä ja kyselyn tulokset kehittyvät positiivisesti edelliseen vuoteen verrattuna).</p> <p>Kehitetään yhteistyötä työterveyshuollon kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> -säännölliset tapaamiset 2-3 krt/vuodessa - uudet tarpeenmukaiset toimintamuodot (mm. etäpalvelut, kuntoutusryhmät) <p>Sairauspoissaolopäivät (pvä/hlö, kehitys edellisistä vuosista).</p> <p>Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus tulosalueittain.</p> <p>Lähtökyselyn tuloksia hyödynnetään henkilöstön johtamisessa</p> <p>Esihenkilövalmennus (osallistujien määrä, koulutusten määrä, arvosana ja palautteet valmennukselle).</p> <p>Henkilöstön koulutukseen osallistuminen (osallistujien määrä, koulutuksien määrä).</p>	
---	--	--

Konsernipalvelualueen riskiarvio

Konsernipalvelujen merkittävimpiä riskeinä nähdään pienenä palvelualueena henkilöstön poissaoloon liittyvät asiat, tietojärjestelmien ja -verkkojen toimintahäiriöt sekä tietoturva- ja tietosuojariskit. Koko kaupungin talouteen liittyvinä riskeinä on tunnistettu tulopohjan vähenemiseen ja korkojen nousuun liittyvät asiat, jolloin kaupungin talouden tasapaino heikkenee.

LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 251 889	1 140 750	1 064 450	949	949
Toimintakulut	-16 146 146	-16 981 650	-17 754 650	-17 775	-17 943
Toimintakate	-14 894 257	-15 840 900	-16 690 200	-16 806	-16 993
Poistot ja arvonalentumiset	-45 681	-36 340	-39 550	-9	-3
Laskennalliset erät					
Tilikauden yli-/alijäämä	-14 939 938	-15 877 240	-16 729 750	-16 815	-16 996

= valtuustoon nähden sitova erä

Hallintopalvelut

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Hallintopalvelujen tehtävänä on vastata koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahallinnosta, opiskeluhuollosta, henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä hanketoiminnasta. Hallinnolla on kokonaisvastuu Oriveden kaupungin kasvatus- ja opetuspalvelujen suunnittelusta ja kehittämisestä.

Hallintopalvelujen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: hallinnon, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja elämänlaatupalveluiden tulosalueet. Kaupungin hallinto- ja talouspalvelut vastaavat kasvatus- ja opetuspalvelukeskuksen toimistopalveluiden tuottamisesta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia <ul style="list-style-type: none"> - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	Toteutamme Erasmus+ -akkreditointikonsortion suunnitellusti. <ul style="list-style-type: none"> • 10 % koulujen oppilasmäärästä osallistuu kansainvälisiin liikkuvuuksiin lukuvuosittain. • 10 % varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilökunnasta osallistuu kansainvälisiin liikkuvuuksiin lukuvuosittain. Toteutamme lasten ja nuorten kasvua ja oppimista tukevia hankkeita ja projekteja yhteistyössä muiden kaupungin palvelujen kanssa. <ul style="list-style-type: none"> • Koulujen kerhotoiminnan ja Suomen harrastamisen mallin koordinoiti yhdistetään. 	
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	Seudun yhteisen varhaiskasvatuksen eVaka-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto. <ul style="list-style-type: none"> • Mittarina on eVakan käyttöönotto Orivedellä vuonna 2024. Kartoitetaan varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa käytössä olevat digitaaliset palvelut 100-prosenttisesti.	

	Tehdään selvitys esioppilaiden täydentävän varhaiskasvatuksen toteuttamisesta kerhotoimintana.	
--	--	--

Taloussuunnitelman muut perustelut

- Vuodeksi 2024 saadut hankerahoitukset:
 - Koulun kerhotoiminnan tukeminen (perusopetus)
 - Erasmus+ -akkreditointi (perusopetus ja lukiokoulutus)
 - Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet 2023–2024
 - Varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet 2023–2024
 - Opetushallituksen valtionavustus: Kansainvälisyys varhaiskasvatuksessa sekä esi- perusopetuksessa 2023–2024
 - Valtion erityisavustus lukiokoulutuksen järjestäjille koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi vuosina 2022–2024
 - OKM:n erityisavustus Innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittämiseen varhaiskasvatuksessa 2023–2024
 - OKM:n erityisavustus yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa 2023–2024
 - OKM:n erityisavustus perusopetuksen ilmasto- ja kestävyys Hankkeelle Tulevaisuuden toimitilat 2023–2024
 - OKM:n erityisavustus innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseksi lukiokoulutuksessa: Digitaalinen ja monitieteinen lukio 2024–2025.
- Seudulliset hankkeet:
 - Kangasalan koordinoima seitsemän kunnan yhteishanke: ”Lukuintoa Pirkanmaan esi- ja alkuopetukseen – voimalla seitsemän kunnan”
 - Yleissivistävän koulutuksen kansainvälistymisen kehittämishanke Yhteinen Itämeri
 - Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen vuosina 2023–2024
 - Tampereen koordinoima Tampereen alueen globaali- ja kansainvälisyyskasvatuksen hanke Yhdessä vahvoja 2

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö Sari Koivisto

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdessä huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: varhaiskasvatus, jota tarjotaan myös vuoroittoa tarvitseville, perhepäivähoito, esiopetus, lakisääteinen lasten kunnallinen kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki sekä yksityisen hoidon kuntalisä. Palveluja järjestetään osin yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet	Toteutamme laadukasta varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa varhaiskasva-	

<ul style="list-style-type: none"> - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	<p>tussuunnitelman pohjalta. Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnissa huomioidaan lasten ja huoltajien osallisuus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutamme kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa asiakastyytyväisyyskyselyn vuonna 2024 samana ajankohtana henkilöstölle tehtävän Valsin laadunarvioinnin kanssa. Hyödynnämme kyselystä saatuja palautteita varhaiskasvatuksen laadun kehittämisessä. Huoltajien vastausprosenttitaavoite on 80. • Lapsille toteutetaan samana ajankohtana oma tyytyväisyyskysely. Tavoitteena, että kaikki lapset vastaavat. <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Oriveden kaupungille valtion erityisavusta innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen varhaiskasvatuksessa. Hankkeen tavoitteena on henkilöstön ja lasten digitaalisen osaamisen kaupunkitasoisen yhdenvertaisuuden toteuminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lasten digitaitojen kehittymistä mitataan digipassin avulla. • Huoltajien näkemyksiä lasten digitaitojen kehittymisestä kerätään kyselyllä hankkeen alussa ja lopussa. • Vopeka-kysely digitaidoista toteutetaan vuosittain koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle. 	
<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<p>Kunnalliset varhaiskasvatuspaikat ovat tehokkaassa käytössä ja varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssit ovat tarkoituksenmukaisessa ja tehokkaassa käytössä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Päiväkotien täyttöaste on vähintään 90 %. • Varahenkilöinä työskentelevien ryhmättömien lastenhoitajien (vippareiden) yhteiskäyttö eri yksiköiden välillä aloitetaan. <p>Otamme käyttöön varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmän Valsin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutamme vuosittain henkilöstölle 1–2 Valsin laadunarviointikyselyä. <p>Tarjoamme varhaiskasvatuksen henkilöstölle aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Kannustamme erityisesti Osakkeen koulutusten hyödyntämiseen.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena on hyödyntää Osakkeen koulutuksia vähintään Oriveden kuntaosuuden verran. <p>Varhaiskasvatuksen johtamistyötä kehitetään systemaattisesti ja pitkäkestoisesti. Varhaiskasvatuksen johtajaresurssi ja ajankäyttö ovat johtamiskokonaisuuksien kannalta järkevästi käytössä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Varhaiskasvatustyöyksiköiden johtajien rinnalla työskentelevät apulaisjohtajat, joiden tehtäväkuva päivitetään. 	
--	--	--

Perusopetus

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Perusopetus on osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa, ja se tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Perusopetus antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin sekä ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Jokaisella perusopetusta antavalla koululla on opetus- ja kasvatustehtävä. Tämä tarkoittaa oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista yhteistyössä kotien kanssa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden osaamisen monipuoliseen kehittämiseen ja rakentaa oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä. Opetus edistää osallisuutta ja kestävästä elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Perusopetus kasvattaa oppilaita ihmisoikeuksien tuntemiseen, kunnioittamiseen ja puolustamiseen.

Perusopetuksen yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta ja osaltaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä. Perusopetuksen kulttuuritehtävänä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa. Perusopetuksen globaalikasvatus luo osaltaan edellytyksiä oikeudenmukaiselle ja kestäväälle kehitykselle YK:n asettamien kehitystavoitteiden suuntaisesti.

Perusopetuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: perusopetus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia <ul style="list-style-type: none"> Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Oriveden kaupungille valtionavustusta yhteisöllisen opiskelu- ja perusopetuksen edistämiseksi esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. <ul style="list-style-type: none"> Tuetaan oppilaiden myönteisiä kokemuksia omasta osallisuudestaan kouluympäristössä. Oppilaiden osallisuuden kehittämisen mittarina käytetään KouluKunnossa-ohjelman osallisuuden kokemuksen kartoituskyselyä. Kysely toteutetaan kaikissa kouluissa. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteisöllistä opiskeluhoultotyötä tehdään huoltajille tunnetumaksi, ja heidät kutsutaan mukaan toimintaan kaikissa kouluissa. Mittarina huoltajien osallistumisasteen kasvaminen. <p>Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Kiusaamisen ja väkivallan ennalta ehkäiseminen sekä niihin puuttuminen on koko kouluyhteisön velvollisuus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaikissa kouluissa käytetään seudullista läsnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan suunnitelmaa. • Kiusaamiseen puututaan kaikissa kouluissa viipymättä ja tehokkaasti, ja selvittelytyössä hyödynnetään paikallista kiusaamisen käsittelyn mallia. <p>Kaikille 4. ja 7. vuosiluokan oppilaille on tehty Chromebook-leasingsopimukset medialukutaidon sekä tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä vapauttaa aikaisempaa laitekantaa muiden vuosiluokkien käyttöön.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaiden tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kehittymisen mittarina käytetään Oppikyselyä. Se teetetään kaikille 2., 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille. • Henkilöstön tieto- ja viestintäteknologista osaamista kasvatetaan. Mittarina käytetään opettajien Opeka-kyselyä ja rehtorien Ropeka-kyselyä. 	
<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<p>Vahvistetaan kestävyyskasvatuksen osaamista.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luodaan kestävyyskasvatuksen koulutuskokonaisuudet a) opettajille ja b) koulujen johdolle. • Pilotoidaan koulutukset Orivedellä. • Vähintään 25 % prosenttia jokaisen koulun opettajista osallistuu koulutukseen, ja jokaisesta koulusta vähintään yksi koulun johdon edustaja osallistuu koulutukseen. • Tarjotaan koulutuksia Osakkeen kautta Tampereen seudulle. • Toteutetaan koulutuskokonaisuudet seudullisesti. 	

	<p>Tuetaan opettajia ilmasto- ja kestävyyskasvatuksen asioiden ottamisessa osaksi omaa opetusta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan lähtötilanteen kartoitus. • Kartoitusten tulosten pohjalta tarjotaan kohdennettua tukea opettajille. • Toteutetaan loppukartoitus. Arvioidaan, paljonko enemmän ilmasto- ja kestävyysasioita käsitellään opetuksessa alkukartoitukseen verrattuna. <p>Tarjoamme esi- ja perusopetuksen henkilöstölle aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Kannustamme erityisesti Osakkeen koulutusten hyödyntämiseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteena on hyödyntää Osakkeen koulutuksia vähintään kuntasuuden verran. • Orivesi on mukana suunnittelemassa seudullista veso-koulutuspäivää, ja kaikki koulut osallistuvat koulutuspäivään syksyllä 2024. <p>Henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä tuetaan suunnitelmallisella, määrätietoisella ja inhimillisellä johtamisella. Koulujen johtamistyötä kehitetään systemaattisesti ja pitkäkestoisesti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan rehtorien kehittämispäivät johtamistyön tukeksi. 	
--	---	--

Lukiokoulutus

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Yleissivistys koostuu arvoista, tiedoista, taidoista, asenteista ja tahdosta, joiden avulla opiskelija oppii ajattelemaan itsenäisesti ja kriittisesti sekä toimimaan vastuullisesti, myötätuntoisesti, yhteisöllisesti ja menestyksekkäästi. Lukiokoulutuksella on opetus- ja kasvatus tehtävä, ja opintojen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katsomustaan sekä paikkaansa maailmassa.

Lukiokoulutus rakentuu perusopetuksen oppimäärälle. Se antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutus ohjaa opiskelijaa tulevaisuuden suunnitelmien laadintaan ja elinikäiseen oppimiseen.

Oriveden lukio on Oriveden seudun (Orivesi, Juupajoki) yleissivistävää toisen asteen opetusta antava oppilaitos. Oriveden lukiossa on yleislinja sekä valtakunnallinen kirjoittajalukio, jonka opetuksen järjestämisessä tehdään asiantuntijayhteistyötä. Lukiossa on lisäksi lentopallopainotuslinja yhteistyössä

Oriveden Ponnistuksen kanssa sekä urheilupainotukset. Oriveden lukio toimii samassa kiinteistökoko-
naisuudessa Oriveden yhteiskoulun vuosiluokkien 7–9 kanssa.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu järjestää Orivedellä ammatillista koulutusta nuorille sekä ai-
kuisille. Oriveden lukio järjestää opetusta myös yhteisille kahden tutkinnon opiskelijoille.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p>Vahvistamme elinvoimaamme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - Kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle 	<p>Lukion houkuttelevuutta ja markkinointia lisätään. Markkinointi toteutetaan nuoria puhuttelevalla tavalla.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lukion laajaa kansainvälisyysohjelmaa ja Unesco-koulustatusta käytetään markkinoinnissa. • Lukion kotisivut uudistetaan yhdessä elinvoimapalvelujen kanssa osaksi Oriveden kaupunkiorganisaation verkkosivuja. • Orivedellä perusopetuksen päätäneistä lukioon pyrkivistä vähintään 90 % valitsee oman lähilukion. • Muualta tulevien opiskelijoiden määrä on vähintään 12. 	
<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	<p>Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Oriveden kaupungille valtionavustusta yhteisöllisen opiskelu- huollon edistämiseksi esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuetaan opiskelijoiden myönteisiä kokemuksia omasta osallisuudesta kouluympäristössä. Oppilaiden osallisuuden kehittymisen mittarina käytetään KouluKunnossa-ohjelman osallisuuden kokemuksen kartoituskyselyä. • Yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä tehdään huoltajille tunnetumaksi, ja heidät kutsutaan mukaan toimintaan. Mittarina on huoltajien osallistumisasteen kasvu. <p>Jokaisella nuorella on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Kiusaamisen ja väkivallan ennalta ehkäiseminen sekä niihin puuttuminen on koko kouluyhteisön velvollisuus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiusaamiseen puututaan viipymättä ja tehokkaasti, ja selvittelytyössä hyödynnetään paikallista kiusaamisen käsittelyn mallia. • Lukion käytäntöjä ja toimintatapoja arvioidaan yhdenvertaisuuden näkökulmasta. <p>Opiskelijoiden digitaalisia taitoja kehitetään suunnitelmallisesti.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppika-kysely digitaidoista teetetään kaikille lukion opiskelijoille. • Opeka-kysely teetetään kaikille opettajille. • Ropeka-kysely teetetään kaikille rehtoreille. <p>Tutkintoon valmentavaa koulutusta (Tuva) ja yhteistyötä kehitetään yhdessä Tredun Oriveden toimipisteen kanssa. Tuva-työryhmä kokoontuu säännöllisesti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaikki perusopetuksen päättävät nuoret jatkavat toisella asteella tai tutkintoon valmentavassa koulutuksessa. • Kaksoistutkinto-opiskelijoiden määrä nousee aikaisemmasta (viime vuosina kaksoistutkintoa on suorittanut 0–2 opiskelijaa). 	
<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<p>Oriveden kaupunki on saanut valtionavustusta innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseksi lukiokoulutuksessa. Hankkeen teemana on digitaalinen ja monitieteinen lukio, ja sen avulla edistetään opettajien tieto- ja viestintäteknologista osaamista.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittarina käytetään opettajien Opeka-kyselyä ja rehtorien Ropeka-kyselyä. • Mittarina eri oppiaineita yhdistävän digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen. <p>Tarjoamme lukion henkilöstölle aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Kannustamme erityisesti Osakkeen koulutusten hyödyntämiseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteena on hyödyntää Osakkeen koulutuksia vähintään kuntasuuden verran. <p>Henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä tuetaan suunnitelmallisella, määrätietoisella ja inhimillisellä johtamisella. Koulujen johtamistyötä kehitetään systemaattisesti ja pitkäkestoisesti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan rehtorien kehittämispäivät johtamistyön tukeksi. 	

Kasvatus- ja opetuspalvelualueen riskiarvio

Kasvatus- ja opetuspalvelujen merkittävimpinä riskeinä tunnistetaan:

- *Operatiiviset riskit*, jotka ovat avainhenkilöriski, työvoiman väheneminen ja muodollisesti kelpoisen työvoiman saanti, työn psykososiaalinen kuormitus, ergonomiset vaaratekijät ja työympäristön fyysikaaliset ja biologiset riskit, järjestettyyn toimintaan liittyvät turvallisuus- ja tapaturmariskit, esimerkiksi retket, tapahtumat, leirit ja Erasmus+ -matkat ulkomaille sekä väkivallan uhka.
- *Strategiset riskit*, jotka ovat teknologian toimimattomuuteen liittyvät riskit, tietoturvaluutteen, yhteistyön puutteet eri toimijoiden ja kaupungin palvelukeskusten kanssa laadukkaiden palvelujen ja resurssien mahdollisimman tehokkaan käytön varmistamiseksi, mainehaitat sekä ympäristöriskit.
- *Taloudelliset riskit*, jotka ovat oppilasmäärän vähentyessä kustannukset nousevat sekä asiakasmaksutuottojen väheneminen.

HYVINVOINTI- JA ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA

	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	718 207	531 600	486 900	487	487
Toimintakulut	-4 059 662	-3 854 550	-4 125 510	-4 149	-4 180
Toimintakate	-3 341 455	-3 322 950	-3 638 610	-3 662	-3 694
Poistot ja arvonalentumiset	-104 013	-83 110	-75 780	-60	-43
Laskennalliset erät					
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 445 468	-3 406 060	-3 714 390	-3 722	-3 737

= valtuustoon nähden sitova erä

Hyvinvointipalvelut

Tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelujen palvelualueen keskeisin yhteinen tavoite on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tarkoittaa toimia, joilla ylläpidetään ja parannetaan väestön terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta sekä työ- ja toimintakykyä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säädetään mm. kuntalaissa ja kyse on kunnan yhdestä lakisääteisestä perustehtävästä. Monialainen, onnistunut hyvinvoinnin edistäminen edellyttää toimivia rakenteita, osaamista, riittäviä palveluja ja hyvinvoinnin edistämistyön resursointia. Myös järjestöillä, yhdistyksillä sekä seuroilla on merkittävä rooli hyte-työssä, ja kolmannen sektorin toimijat ovatkin palvelualueen keskeinen yhteistyökumppani.

Hyvinvointipalvelujen tulosalue sisältää hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelualueen johto- ja toimistopalvelut, lautakunnan sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen kustannukset, maahanmuuttopalvelut, työllisyyspalvelut sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointiin liittyvät tehtävät.

Työllisyyspalvelut sisältävät työmarkkinatuen kuntaosuuden sekä työllisyyden edistämisen kuntakoikeilun, jota toteutetaan ajalla 1.3.2021-31.12.2024, etsivän nuorisotyön, velvoitetyöllistämisen sekä nuorten kesätyöllistämisen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p>Vahvistamme elinvoimaamme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orivesi on rohkeasti kehittynyt, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle 	<p>Työllisyyspalvelut palvelee laadukkaasti niin työhakija- kuin työnantaja-asiakkaita valmistautuen tulevaan TE2024-uudistukseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Työnhakijoiden aktiivointi nousee (tavoitetaso aktiivointiasteessa vuoden ka. 35 %, vertailu kehyskuntien ja koko Pirkanmaan vastaavat luvut) -Työttömyysaste laskee (vertailuna kehyskuntien ja koko Pirkanmaan vastaava luku) 	
<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	<p>Hyte-kerroin, joka koostuu 15 indikaattorista, paranee vuosittain ja Oriveden tulos on Pirkanmaan keskiarvon yläpuolella.</p> <p>Hyvinvointisuunnitelman v. 2022-2025 tavoitteiden toteutuminen. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain hyvinvointitilinpäätöksessä.</p> <p>Mahdollistetaan vanhus- ja vammaisneuvoston aktiivinen toiminta (kokousten/tapahtumien määrä, talousarvion toteutuminen).</p> <p>Etsivä nuorisotyö etsii, tavoittaa ja ohjaa asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti avun tarpeessa olevia 16-29 v. nuoria.</p> <ul style="list-style-type: none"> -ohjattujen ja tavoitettujen nuorten määrä ja %-osuus ikäryhmästä (vertailuna Pirkanmaan %-osuus) -mistä lähetetty ja mihin ohjattu (vertailuna Pirkanmaan vastaavat luvut) -sosiaalisen vahvistumisen mittari (vertailuna koko Suomen tulokset) 	
<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<p>Palvelualue omalta osaltaan toteuttaa työhyvinvoinnin kehittämisohjelman toimenpiteitä ja raportoi tuloksista</p> <p>Työhyvinvointikyselyn tulokset paranevat (vastaajien lukumäärä ja kyselyn tulokset kehittyvät positiivisesti, vuosi 2024 ensimmäinen vertailuvuosi)</p> <p>Sairauspoissaolopäivät vähenevät (pvä/hlö, kehitys edellisistä vuosista, vertailu koko kaupungin ka.)</p> <p>Henkilöstön koulutuksiin osallistuminen (osallistujien määrä, koulutuksien määrä/hlö, vertailu koko kaupungin ka.)</p>	

Elämänlaatu palvelut

Tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Tuija Peurala,
liikuntapalvelut: liikuntapäällikkö Roope Marski

Elämänlaatu palvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä ja tukea ihmisten yhtäläisiä mahdollisuuksia lisätä hyvinvointiaan eri tavoilla kirjastopalveluiden, kansalaisopiston, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden kautta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Elämänlaatu palvelut tekevät paikallista ja seudullista yhteistyötä luoden Orivedelle laadukkaita ja kattavia hyvinvointipalveluita taloudellisesti ja tehokkaasti. Elämänlaatu palvelut tarjoavat ja ylläpitävät kuntalaisille harrastuspaikkoja ja -mahdollisuuksia koko elinkaari huomioiden. Palveluita suunniteltaessa ja toteutettaessa otetaan huomioon saavutettavuus, tasavertaisuus sekä osallisuuden periaatteet.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p>Vahvistamme elinvoimaamme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle 	<p>Tunnuslukujen seuranta ja laadullinen toiminnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tapahtumien määrä, järjestäjät, osallistujat - Digitaaliset palvelut - Hankkeiden määrä <p>-Palvelukeskusten väliset yhteiset projektit</p> <p>Kulttuuripalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - olemme osallisia kulttuuripalveluiden seudullisessa kehittämistoiminnassa (operaatio Pirkanmaa ym.) - selvitämme seutumuseoyhteistyön jatkuvuutta <p>Kansalaisopisto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vahvistamme kaupungin elinvoimaa tarjoamalla ja mahdollistamalla kiinnostavia ja innostavia harrastusmahdollisuuksia ja tilaisuuksia kuntalaisille - Kuhmoisten kunnan opetuksen järjestämiseen ja yhteistyöhön valmistautumisessa huolehdimme kansalaisopiston toiminnan taloudellisista ja toiminnallisista resursseista laajentuvassa kansalaisopistossa. 	
<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorten hyvinvointiin liittyvät hankkeet - Osallistujamäärät, ryhmäjakautumat - Toiminnan alueellinen jakautuminen - Nuorisovaltuuston toiminta/aloitteet <ul style="list-style-type: none"> - Osallistava budjetointi - Asiakaskyselyt ja palaute - Yhdistysrehvit, seurafoorumi 	

	<p>Kulttuuripalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laadimme Oriveden kaupungin kulttuuristrategian ja noudatamme Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman suosituksia - selvitämme Kaiku-kortin käyttöönoton mahdollisuuksia <p>Kansalaisopisto:</p> <ul style="list-style-type: none"> -käynnistämme taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien päivittämisen ja Koski-tietovarantoon oppilastietojen siirtämiseen, pyrimme lisäämään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tuntiresurssit opetuksen tarpeiden mukaisiksi 	
<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<ul style="list-style-type: none"> -Omaehtoinen kouluttautuminen lisääntyy vuodesta 2022 ja tarjoamme myös kiinnostuneille harjoittelu-, ko-keilu- sekä oppisopimuspaikkoja - Toiminnan kustannus/asukas - Haetut avustukset valtiolta <p>Osallistutaan Pirkanmaa 2026 kuntayhteistyöhön.</p> <p>Seutukunnan yhteiset projektit; reitistöt, mobiilipalvelut, monipuoliset ohjausryhmät</p>	

Hyvinvointi- ja elämänlaatualueen riskiarvio

Pieni henkilöstömäärä edellyttää kaikilta palvelualueen työntekijöitä/viranhaltijoilta laajaa osaamista sekä perehtymistä myös muiden työtehtäviin (mm. akuutit sijaistukset). Pätevien sijaisten saaminen voi olla hankalaa ja pahimmillaan palvelupisteitä joudutaan sulkemaan, sovittuja asiakasajoja siirtämään myöhemmäksi tai toisen työntekijän/viranhaltijan hoidettaviksi. Epäpätevien sijaisten tai henkilöstövajeen vuoksi riskinä voi olla osassa työyksiköistä myös kasvanut vahinko- tai tapaturmariski. Ikääntyneet kiinteistöt ja talotekniikka voivat aiheuttaa myös äkillisiä sulkua palvelutuotantoon.

Työllisyyspalvelujen osalta riskinä on, että TE2024 uudistuksen valmistelu ei etene sovitusti vuoden 2024 aikana, eikä siirtymää saada tehtyä sujuvasti ja turvallisesti 1.1.2025 alkaen. Elämänlaatualueen osalta taloudellisena riskinä on, että nykyisessä taloustilanteessa kuntalaiset vähentävät palvelujen käyttöä ja tämän myötä tuloja kertyy aiempaa vähemmän. Työllisyyspalvelujen osalta talousriski voi konkretisoitua mm. työttömyysasteen kasvaessa, jolloin kuntalaisten palvelujen tarve sekä kunnan maksamien työmarkkinatuen kuntaosuuksien määrä kasvaa.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	9 050 180	8 730 740	8 725 000	8 746	8 746
Valmistus omaan käyttöön	8 580	37 950	37 950	38	38
Toimintakulut	-10 551 948	-7 587 590	-8 641 950	-8 690	-8 756
Toimintakate	-1 493 188	1 181 100	-339 940	-367	-443
Poistot ja arvonalentumiset	-2 753 384	-3 067 150	-3 363 430	-3 480	-3 414
Laskennalliset erät					
Poistoeron muutos	95 430	76 344	61 075	49	39
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 278 396	-2 015 646	-3 642 295	-3 798	-3 818

= valtuustoon nähden sitova erä

Teknisten palvelujen hallinto

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja Matti Vesava

Hallintopalveluiden tehtävänä on huolehtia tekniikka- ja ympäristöpalveluiden suunnittelu-, neuvonta-, toimisto- yms. tehtävien keskitetystä hoitamisesta ja toimintaedellytysten luomisesta eri tulosalueiden toiminnalle.

Hallintopalvelut -tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Rakennusvalvonta ohjaa kaavoituksen toteutumista ja rakennetun ympäristön kehittymistä vastamalla rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta. Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia turvallisen, terveellisen, viihtyisän ja kauniin rakennuskannan muodostumisesta. Huomioon otetaan rakentajan, naapurin, ympäristön ja yhteiskunnan velvollisuudet ja oikeudet. Tähän pyritään ohjauksella, neuvonnalla, lupapäätöksillä ja valvonnalla siten kuin maankäyttö- ja rakennuslainsäädäntö edellyttää. Lisäksi rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu rakennuksia koskevat tarvittavat lausunnot, työvaihetarkastukset sekä valvontatehtävät.

Ympäristönsuojelun tehtävänä on hoitaa ympäristölupiin ja maa-aineslupiin liittyvät asiat sekä ympäristölainsäädännön mukaiset muut tehtävät kuten ilmoitus- ja valvonta-asiat. Lisäksi ympäristönsuojelu seuraa ympäristön tilaa ja tekee tiedottamista ja neuvontaa.

Yksityistieasiat Yksityistieavustuksiin liittyvät asiat.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p>Vahvistamme elinvoimaamme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle 	<p>Valmistelemme yhdessä kaavoituksen kanssa uusien alueiden kunnallisteknisiä ratkaisuja.</p> <p>Joustava sähköinen rakentamisen lupamenettely ja asiakaslähtöinen neuvonta. Mittarina asiakaspalautteet.</p> <p>Varaudumme kouluttautumalla mm. mahdollisiin lakimuutoksiin osallistamalla määrärahojen puitteissa tarjottavaan koulutukseen ja kurssitukseen</p>	

<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	<p>Turvalliset ja hyvin hoidetut kulkuyhteydet; mittarina asiakaspalaute</p> <p>Kuntalaiskyselyt tekniikan alan toiminnoista ja hankkeista.</p>	
<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<p>Työssä jaksaminen ja vähäiset poissaolot.</p> <p>Työntekijät mukaan suunnittelemaan ratkaisuja ja työtapoja.</p>	

Tilapalvelu

Tilivelvollinen: Kiinteistöpäällikkö Jaana Rajantaus

Kiinteistöpäällikön tehtävänä on vastata tilapalvelujen tulosalueesta. Tilapalvelun tehtävänä on järjestää ja vastata kaupungin omistamien kiinteistöjen kiinteistöhuollosta, hoidosta ja korjauksista, vastata kaupungin vuokraamien huoneistojen ja kiinteistöjen hallinnasta sekä järjestää ateria- ja siivouspalvelut kaupungin palvelukeskuksille.

Tilapalvelu -tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Kiinteistöhuollon tehtävänä on hoitaa, huoltaa ja pitää kunnossa kaupungin omistamat kiinteistöt sekä huoltaa sopimuksen mukaan kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden kiinteistöjä sekä vastata kaupungin vuokraamien huoneistojen ja kiinteistöjen hallinnasta.

Ateriapalvelun tehtävänä on tuottaa kaupungin palvelukeskusten asiakkaille sekä henkilöstölle ateriapalveluita.

Siivouspalvelun tehtävänä on tuottaa kaupungin palvelukeskusten kiinteistöihin siivouspalvelua.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p>Vahvistamme elinvoimaamme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle 	<p>Kiinteistöjen kehittäminen yhdessä palvelukeskusten ja käyttäjien kanssa heidän tarpeidensa mukaisesti omien ja kaupungille vuokrattujen kiinteistöjen osalta.</p> <p>Käyttäjäkyselyt ja palaute korjausurakoiden jälkeen.</p> <p>Sosiaalisen median hyödyntäminen tilapalvelu kiinteistöjen ja toiminnan tunnetuksi tekemisessä sekä tilojen vuokrausmahdollisuuksista.</p>	

<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	<p>Turvataan kiinteistöjen turvalliset ja terveelliset työskentelyolosuhteet, joissa on hyvä tehdä töitä ja opiskella.</p> <p>Reagoidaan ripeästi olosuhteisiin, joilla on vaikutusta sisäilman laatuun kaupunginsisäilmaohjeistuksen mukaan.</p> <p>Kysely vuosittain tai tehdyn toimenpiteen jälkeen.</p>	
<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<p>Sairaspoissaolojen vähentäminen työhyvinvointia lisäämällä.</p> <p>Hallintoakatemian koulutukset esihenkilöille. Jokainen esihenkilö suorittaa vuosittain vähintään kaksi omassa työssä tarvittavaa koulutusta.</p> <p>Toiminnan ja talouden raportointi kirjallisesti kolmen (3) kuukauden jaksoissa.</p>	

Kunnallistekniikka

Tilivelvollinen: Kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen

Kunnallistekniikan tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Liikenneväylät ja konekeskus -tulosityksikkö huolehtii kaupungin katuverkon ylläpitämisestä, suunnittelusta ja rakentamisesta. Toiminnan toteuttamiseen käytetään kaupungin omaa konekeskusta ja henkilöstöä sekä paikallisten yrittäjien palveluita. Tulosityksikkö huolehtii myös kaupungin vesihuoltoverkostojen kunnossapidosta ja rakentamisesta.

Puistot ja yleiset alueet -tulosityksikkö vastaa julkisten viheralueiden ja leikkikenttien suunnittelusta ja hoidosta. Tähtiniemen jätevedenpuhdistamon kompostoidusta jätevesilietteestä jatkojalostetaan multaa viherrakentamiseen ja myyntiin. Tulosityksikkö huolehtii myös kaupungin matonpesupaikoista ja pieneläinhautausmaasta.

Kunnallistekniikan vastuulla on romuajoneuvoista huolehtiminen ja roskaantuneiden alueiden siistiminen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p>Vahvistamme elinvoimaamme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle 	<p>Kunnallistekniikka luo yhdessä kaavoituksen kanssa yrityksille helposti lähestyttäviä, rakenteeltaan toimivia ja sijainniltaan kiinnostavia toimitilaluueita</p> <p>Hyvin hoidettu ja toimiva viherympäristö lisää alueen houkuttelevuutta ja parantaa alueen imagoa</p> <p>Leikkipaikkojen ja puistojen suunnitelmallinen kehittäminen</p>	

	Tyytyväisyyskyselyt, esittelyt somessa	
<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	<p>Kuntalaisten osallistaminen puistojen ja viheralueiden suunnitteluun sekä kunnossapitoon->kuntalaiskysely</p> <p>Kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman jalkauttaminen</p> <p>Turvallisuuskohteet</p> <p>Kunnallistekniikan vuoden 2024 työkohteista kartta/tiedot nettisivuille. Isompiin kohteisiin yleisötilaisuus</p>	
<p>Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<p>Koulutuksen lisääminen koko kunnallistekniikan henkilöstölle</p> <p>Kunnallistekniikan uudistaminen työmenetelmien sekä materiaalivalintojen osalta huomioiden talous sekä ympäristövaikutukset.</p> <p>Yhteistyöt koululaitosten kanssa</p>	

Vesihuoltolaitos

Tilivelvollinen: Vesilaitos, LVI-teknikko Esko Mäntysaari;
 Viemärlaitos, puhdistamonhoitaja Markku Suhonen
 Verkosto, kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on järjestää raakaveden ottamistoiminnan ja hyvälaatuisen talousveden toimittamisen kuluttajille sekä järjestää jätevesien vastaanoton ja niiden puhdistamisen ympäristölle vaarattomaan muotoon. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on lisäksi ylläpitää ja saneerata rakennettuja vesi- ja viemäriverkostoja sekä rakentaa yhteiskunnan tarpeisiin vesi- ja viemäriverkostoa.

Vesihuoltolaitoksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Vesihuoltolaitoksen yleisjohtossa hoidetaan vesihuoltolaitoksen liittymissopimusasiat, laskutusasiat ja asiakaspalvelu.

Vesilaitoksen toiminta sisältää raakaveden ottamisen pohjavedenottamoilta, veden neutraloinnin Hirsilän vedenkäsittelylaitoksella ja jakelun toiminta-alueen kuluttajille, osaan Eräjärven Seudun Vesiosuuskunnan verkostoa sekä Kangasalan kunnassa toimivalle Ponsan vesiosuuskunnalle. Raakavesi otetaan pääsääntöisesti Kiviharjun ja Yrösjoen pohjavedenottamoilta. Vesilaitoksella on käytettävissä kaksi varavedenottamoa ja runkoputkiyhteys Juupajoen kunnan Huikonkankaan vedenottamoon.

Viemärlaitoksen toiminta sisältää laitoksen verkostoon liittyneiden kiinteistöjen jätevesien vastaanoton, johtamisen ja puhdistamisen ympäristölle vaarattomaan muotoon. Viemärlaitos ottaa vastaan Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolla asumisessa syntyviä sako- ja umpikaivolietettä, jotka puhdistetaan ympäristölle vaarattomaan muotoon.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p>Vahvistamme elinvoimaamme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orivesi on rohkeasti kehittynyt, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle 	<p>Otamme huomioon kuntalaisaloitteet vesi- ja viemäriinjojen suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.</p> <p>Määrärahojen puitteissa laajennamme vesi- ja viemärilaitosverkostomme.</p>	
<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden 	<p>Laadukkaan talousveden tuottaminen ja vedenjakelu Talousveden laatuvaatimusten täyttyminen Vesilaitoksen toimintahäiriöiden määrä: >50 liittyjää koskeva jakeluhäiriö enintään 2 kpl/v <50 liittyjää koskeva jakeluhäiriö enintään 8 kpl/v</p> <p>Jätevedenpuhdistamon tarkkailutokset ovat hyvät ja lupavaatimukset täyttävät.</p>	
<p>Johtamme innovatiivisesti ja kestävästi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti 	<p>Henkilökunnan osaamisen ylläpitäminen ja henkilöstön tasapuolinen kohtelu.</p> <p>-Ylläpidämme henkilökunnan osaamista osallistumalla määrärahojen puitteissa tarjottavaan koulutukseen, messutapahtumiin sekä kurssituksiin.</p> <p>- Johtamisessa huomioidaan henkilöstön kannanotot ja mahdollisesti esiin tuleviin epäkohtiin puututaan nopeasti.</p>	

Tekniikka- ja ympäristöpalvelualueen riskiarvio

Palvelualueen merkittävimpinä riskeinä nähdään henkilöstön saatavuus sekä materiaali- ja ylläpito-kustannusten nousu, joilla saattaa olla merkitystä palvelujen tuottamiseen sekä talousarvion määrärahojen noudattamiseen. Lisäksi palvelualueen riskeinä tunnistetaan kiinteistöjen kosteus- ja sisäilmaongelmat sekä vesihuollon turvaamisessa uhka pohjavesialueiden saastumisesta.

9. INVESTOINTIOSA

	Tilinp. 2022	Ed.bud+m 2023	Budj. 2024	Muu- tos %	TS2 tuh. 2025	TS3 tuh. 2026
KAUPUNGINHALLITUS/INVESTOINNIT						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-98 152	-550 000	-300 000	-45,5	-300	-300
INVESTOINTIMENOT	-98 152	-550 000	-300 000	-45,5	-300	-300
INVESTOINTITULOT						
PYSYVIENVASTAAVIEN LUOVUTUKSET	200 126	150 000	150 000		150	150
INVESTOINTITULOT	200 126	150 000	150 000		150	150
INVESTOINNIT NETTO	101 973	-400 000	-150 000	-62,5	-150	-150
LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-10 004	-51 500	-20 000	-61,2	-20	-20
INVESTOINTIMENOT	-10 004	-51 500	-20 000	-61,2	-20	-20
INVESTOINNIT NETTO	-10 004	-51 500	-20 000	-61,2	-20	-20
ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-22 278	-50 000	-20 000	-60,0	-20	-20
INVESTOINTIMENOT	-22 278	-50 000	-20 000	-60,0	-20	-20
INVESTOINNIT NETTO	-22 278	-50 000	-20 000	-60,0	-20	-20
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-14 000	-100 000	-80 000	-20,0	-20	-20
INVESTOINTIMENOT	-14 000	-100 000	-80 000	-20,0	-20	-20
INVESTOINNIT NETTO	-14 000	-100 000	-80 000	-20,0	-20	-20
TALONRAKENNUS/TEKNINEN LAUTAKUNTA						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN	-27 285					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-1 014 982	-910 000	-995 000	9,3	-3 775	-3 770
INVESTOINTIMENOT	-1 042 267	-910 000	-995 000	9,3	-3 775	-3 770
INVESTOINTITULOT						
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	15 000	80 000	50 000	-37,5		
INVESTOINTITULOT	15 000	80 000	50 000	-37,5		
INVESTOINNIT NETTO	-1 027 267	-830 000	-945 000	13,9	-3 775	-3 770
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS/TEKNINEN LTK						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN	-313 352					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-2 732 025	-2 694 000	-2 045 000	-24,1	-954	-1 620
INVESTOINTIMENOT	-3 045 377	-2 694 000	-2 045 000	-24,1	-954	-1 620
INVESTOINTITULOT						
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	10 000	35 500				
INVESTOINTITULOT	10 000	35 500				
INVESTOINNIT NETTO	-3 035 377	-2 658 500	-2 045 000	-23,1	-954	-1 620

VESIHUOLTOLAITOS						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN						
MUUT INVESTOINTIMENOT		-655 000	-770 000	17,6	-420	-620
INVESTOINTIMENOT		-655 000	-770 000	17,6	-420	-620
INVESTOINNIT NETTO		-655 000	-770 000	17,6	-420	-620
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN	-340 637					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-3 891 441	-5 010 500	-4 230 000	-15,6	-5 509	-6 370
INVESTOINTIMENOT	-4 232 078	-5 010 500	-4 230 000	-15,6	-5 509	-6 370
INVESTOINTITULOT						
PYSYVIENVASTAAVIEN LUOVUTUKSET	200 126	150 000	150 000		150	150
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	25 000	115 500	50 000	-56,7		
INVESTOINTITULOT	225 126	265 500	200 000	-24,7	150	150
INVESTOINNIT NETTO	-4 006 953	-4 745 000	-4 030 000	-15,1	-5 359	-6 220

=valtuustoon nähden sitova erä

10. VESIHUOLTOLAITOS

Tuloslaskelma

	Budj. 2024 Ulk. ja sis.	Budj. 2023 Ulk. ja sis.	Budj. 2024 Ulk.	Budj. 2023 Ulk.
Liikevaihto	2 168 710	2 168 710	2 041 210	2 041 210
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-413 920	-413 920	-413 620	-413 620
Palvelujen ostot	-247 430	-246 930	-206 430	-205 930
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-661 350	-660 850	-620 050	-619 550
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-380 780	-326 870	-380 870	-326 870
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-83 200	-73 930	-83 200	-73 930
Muut henkilösivukulut	-18 250	-15 760	-18 250	-15 760
Henkilöstökulut yhteensä	-482 230	-416 560	-482 230	-416 560
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-660 000	-562 090	-660 000	-562 090
Liiketoiminnan muut kulut	-35 590	-30 140	-12 060	-12 060
Liikelyli-/alijäämä	329 540	499 070	266 870	430 950
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkokulut	-330 000	-75 000	-330 000	-75 000
Korvaus omasta pääomasta	-130 940	-130 940	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-131 400	293 130	-63 130	355 950

Vesihuoltolaitos maksaa Oriveden kaupungille 1,5 % korkoa omasta pääomasta.

Rahoituslaskelma

	Budj. 2024	Budj. 2023
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä	329 540	499 070
Poistot ja arvonalentumiset	660 000	562 090
Rahoitustuotot ja -kulut	-460 940	-205 940
Toiminnan rahavirta	528 600	855 220
Investointien rahavirta		
Inv.menot	-770 000	-555 000
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-241 400	300 220
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000	0
Pitkäaik. lainojen vähennys	-1 400 000	-800 000
Lainakannan muutokset	-400 000	-800 000
Rahavarojen muutos	-641 400	-499 780

11. KONSERNIYHTIÖT

Konsernirakenne

Tytäryhtiöt:

- Oriveden Kotikoivu Oy, omistus 100 %
- Orivesi-talo Oy, omistus 100 %
- Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulma, omistus 100 %
- Oriveden Jäähalli Oy, omistus 96,15 %

Yhteisyhtiö:

- Oriveden Aluelämpö Oy, omistus 50 %

Jäsenkuntayhtymät:

- Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä, omistus 2,75 %
- Pirkanmaan liitto, omistus 1,88 %

Konsernitavoitteita asetetaan Oriveden kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhtiöille ja yhteisyhteisölle.

Konsernivalvonnan toteutumisesta on raportoitava tilinpäätöskertomuksen yhteydessä. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja kuntayhtymien sekä muiden yhteisöjen toiminnan ja talouden ohjausta kehitetään edelleen suoralla konserniohjauksella.

Konserniyhteisöille asetetaan seuraavat yhteiset tavoitteet:

- Tytäryhtiöt raportoivat valtuustolle vähintään 2 krt/vuosi
 - o miten ne omalta osaltaan ovat toteuttaneet kaupunkistrategian tavoitteita,
 - o konserniohjeen noudattamista ja talousarviossa yhtiökohtaisesti asetettujen tavoitteiden toteutumista.
- Konsernin omavaraisuusaste % > 30 %.
- Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus % < 60 %.
- Konsernin lainamäärä euroa/asukas < 4 500 euroa.

Tytäryhtiökohtaiset tavoitteet ovat:

Oriveden Kotikoivu Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Kysyntää vastaava vuokra-asuntokanta	Täyttöaste vähintään 85 %	
Pitkän tähtäimen suunnitelmaa peruskorjaustarpeista noudatetaan	Toteutettujen toimenpiteiden määrä kpl	
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tilikauden tulos on positiivinen	
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seurannan mittarit on laadittu	
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet	Riskienhallintakohteet on kuvattu	

Orivesi-talo Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Tilojen kunto ja vuokrataso on sellainen, että tilat ovat kysytyjä	Vuokrataso vastaa kiinteistön ylläpito- ja pääomakustannuksia	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste on vähintään 90 %	
Pitkän tähtäimen (10 v.) peruskorjaussuunnitelman toteuttaminen	Toteutetaan suunnitelmassa vuodelle 2021 määritellyt toimenpiteet	
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 60 %:iin vuosittaisista investoinneista	
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seurannan mittarit on laadittu	
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet	Riskienhallintakohteet on kuvattu	

Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulma

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Taloudellisesti kestävä vuokratason määrittely	Vuokran määrä vastaa kiinteistön kustannuksia	
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 95 %:iin vuosittaisista investoinneista	
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seurannan mittarit on laadittu	
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet	Riskienhallintakohteet on kuvattu	

Oriveden Jäähalli Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Yhtiön taloudellinen tilanne on kestävä	Maksuvalmius riittää ilman lainanottoa	
Yhtiön tilikauden tulos	Yhtiö tekee positiivisen tuloksen	
Hallin vetovoimaa kehitetään	Käyttäjämäärät kasvavat edellisvuoteen verrattuna	
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 60 %:iin vuosittaisista investoinneista	
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seurannan mittarit on laadittu	
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet	Ohjeet on laadittu	

Oriveden Aluelämpö Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Yhtiön tilikauden voitto pysyy kohtuullisena ja talous vakaana	Tilikauden voitto on enintään seitsemän (7) prosenttia liikevaihdosta.	

LIITTEET

Käyttötaloussuunnitelmaluonnos vuodelle 2024 tulosalueittain

	Tilinp.	Ed.bud+m	Budj.	Muutos	TS2 tuh.	TS3 tuh.
	2022	2023	2024	%	2025	2026
VAALIT						
Toimintatuotot	20.029		40.000	100	40	40
Toimintakulut	-21.272	-47.570	-62.670	31,7	-64	-64
Toimintakate	-1.243	-47.570	-22.670	-52,3	-24	-24
Vuosikate	-1.243	-47.570	-22.670	-52,3	-24	-24
Tilikauden tulos	-1.243	-47.570	-22.670	-52,3	-24	-24
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.243	-47.570	-22.670	-52,3	-24	-24
TILINTARKASTUS						
Toimintakulut	-32.898	-42.850	-42.900	0,1	-43	-44
Toimintakate	-32.898	-42.850	-42.900	0,1	-43	-44
Vuosikate	-32.898	-42.850	-42.900	0,1	-43	-44
Tilikauden tulos	-32.898	-42.850	-42.900	0,1	-43	-44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-32.898	-42.850	-42.900	0,1	-43	-44
KAUPUNKIKEHITYSPALVELUT						
Toimintatuotot	829.489	298.000	298.000		298	298
Toimintakulut	-40.758.217	-2.773.850	-2.826.730	1,9	-2.840	-2.859
Toimintakate	-39.928.728	-2.475.850	-2.528.730	2,1	-2.542	-2.561
Rahoitustulot ja -kulut	65.471					
Vuosikate	-39.863.257	-2.475.850	-2.528.730	2,1	-2.542	-2.561
Poistot ja arvonalentumiset	-4.301					
Tilikauden tulos	-39.867.559	-2.475.850	-2.528.730	2,1	-2.542	-2.561
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-39.867.559	-2.475.850	-2.528.730	2,1	-2.542	-2.561
KONSERNIPALVELUT						
Toimintatuotot	658.856	408.980	307.440	-24,8	307	307
Toimintakulut	-2.517.124	-2.519.680	-2.461.090	-2,3	-2.473	-2.492
Toimintakate	-1.858.267	-2.110.700	-2.153.650	2,0	-2.166	-2.185
Vuosikate	-1.858.267	-2.110.700	-2.153.650	2,0	-2.166	-2.185
Poistot ja arvonalentumiset	-5.196					
Tilikauden tulos	-1.863.463	-2.110.700	-2.153.650	2,0	-2.166	-2.185
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.863.463	-2.110.700	-2.153.650	2,0	-2.166	-2.185
KAUPUNGINHALLITUS						
Toimintatuotot	1.508.374	706.980	645.440	-8,7	645	645
Toimintakulut	-43.329.511	-5.383.950	-5.393.390	0,2	-5.420	-5.459
Toimintakate	-41.821.137	-4.676.970	-4.747.950	1,5	-4.775	-4.813
Rahoitustulot ja -kulut	65.471					
Vuosikate	-41.755.666	-4.676.970	-4.747.950	1,5	-4.775	-4.813
Poistot ja arvonalentumiset	-9.497					
Tilikauden tulos	-41.765.163	-4.676.970	-4.747.950	1,5	-4.775	-4.813
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-41.765.163	-4.676.970	-4.747.950	1,5	-4.775	-4.813
HALLINTOPALVELUT						
Toimintatuotot	417.036	398.840	392.950	-1,5	311	311
Toimintakulut	-768.945	-607.860	-605.490	-0,4	-522	-529
Toimintakate	-351.909	-209.020	-212.540	1,7	-212	-218
Vuosikate	-351.909	-209.020	-212.540	1,7	-212	-218
Tilikauden tulos	-351.909	-209.020	-212.540	1,7	-212	-218
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-351.909	-209.020	-212.540	1,7	-212	-218

VARHAISKASVATUS

Toimintatuotot	377.258	374.300	289.300	-22,7	240	240
Toimintakulut	-5.397.053	-5.978.080	-6.125.120	2,5	-6.119	-6.177
Toimintakate	-5.019.795	-5.603.780	-5.835.820	4,1	-5.878	-5.937
Vuosikate	-5.019.795	-5.603.780	-5.835.820	4,1	-5.878	-5.937
Tilikauden tulos	-5.019.795	-5.603.780	-5.835.820	4,1	-5.878	-5.937
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5.019.795	-5.603.780	-5.835.820	4,1	-5.878	-5.937

PERUSOPETUS

Toimintatuotot	454.708	362.610	377.200	4,0	393	393
Toimintakulut	-8.552.782	-8.844.620	-9.350.270	5,7	-9.426	-9.527
Toimintakate	-8.098.074	-8.482.010	-8.973.070	5,8	-9.032	-9.134
Vuosikate	-8.098.074	-8.482.010	-8.973.070	5,8	-9.032	-9.134
Poistot ja arvonalentumiset	-43.200	-34.870	-36.980	6,1	-8	-3
Tilikauden tulos	-8.141.274	-8.516.880	-9.010.050	5,8	-9.040	-9.137
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8.141.274	-8.516.880	-9.010.050	5,8	-9.040	-9.137

LUKIOKOULUTUS

Toimintatuotot	5.696	5.000	5.000		5	5
Toimintakulut	-1.472.334	-1.551.090	-1.673.770	7,9	-1.688	-1.710
Toimintakate	-1.466.638	-1.546.090	-1.668.770	7,9	-1.683	-1.705
Vuosikate	-1.466.638	-1.546.090	-1.668.770	7,9	-1.683	-1.705
Poistot ja arvonalentumiset	-2.481	-1.470	-2.570	74,8	-1	-3
Tilikauden tulos	-1.469.119	-1.547.560	-1.671.340	8,0	-1.684	-1.705
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.469.119	-1.547.560	-1.671.340	8,0	-1.684	-1.705

LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA

Toimintatuotot	1.254.699	1.140.750	1.064.450	-6,7	949	949
Toimintakulut	-16.191.114	-16.981.650	-17.754.650	4,6	-17.755	-17.943
Toimintakate	-14.936.415	-15.840.900	-16.690.200	5,4	-16.806	-16.993
Vuosikate	-14.936.415	-15.840.900	-16.690.200	5,4	-16.806	-16.993
Poistot ja arvonalentumiset	-45.681	-36.340	-39.550	8,8	-9	-3
Tilikauden tulos	-14.982.096	-15.877.240	-16.729.750	5,4	-16.815	-16.996
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-14.982.096	-15.877.240	-16.729.750	5,4	-16.815	-16.996

HYVINVOINTIPALVELUT

Toimintatuotot	224.857	105.000	105.000		105	105
Toimintakulut	-1.069.133	-1.144.440	-1.417.260	23,8	-1.425	-1.434
Toimintakate	-844.277	-1.039.440	-1.312.260	26,2	-1.320	-1.329
Vuosikate	-844.277	-1.039.440	-1.312.260	26,2	-1.320	-1.329
Tilikauden tulos	-844.277	-1.039.440	-1.312.260	26,2	-1.320	-1.329
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-844.277	-1.039.440	-1.312.260	26,2	-1.320	-1.329

ELÄMÄNLAATUPALVELUT

Toimintatuotot	493.351	426.600	381.900	-10,5	382	382
Toimintakulut	-2.990.529	-2.710.110	-2.708.250	-0,1	-2.725	-2.746
Toimintakate	-2.497.178	-2.283.510	-2.326.350	1,9	-2.343	-2.365
Vuosikate	-2.497.178	-2.283.510	-2.326.350	1,9	-2.343	-2.365
Poistot ja arvonalentumiset	-104.013	-83.110	-75.780	-8,8	-60	-43
Tilikauden tulos	-2.601.191	-2.366.620	-2.402.130	1,5	-2.403	-2.408
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2.601.191	-2.366.620	-2.402.130	1,5	-2.403	-2.408

HYVINVOINTI- JA ELÄMÄNLAATUTK

Toimintatuotot	718.207	531.600	486.900	-8,4	487	487
Toimintakulut	-4.059.662	-3.854.550	-4.125.510	7,0	-4.149	-4.180
Toimintakate	-3.341.455	-3.322.950	-3.638.610	9,5	-3.662	-3.694
Vuosikate	-3.341.455	-3.322.950	-3.638.610	9,5	-3.662	-3.694
Poistot ja arvonalentumiset	-104.013	-83.110	-75.780	-8,8	-60	-43
Tilikauden tulos	-3.445.468	-3.406.060	-3.714.390	9,1	-3.722	-3.737
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3.445.468	-3.406.060	-3.714.390	9,1	-3.722	-3.737

TEKNISTEN PALVELUJEN HALLINTO

Toimintatuotot	164.282	140.240	140.240		140	140
Toimintakulut	-1.434.149	-781.380	-799.340	2,3	-803	-810
Toimintakate	-1.269.867	-641.140	-659.100	2,8	-663	-670
Vuosikate	-1.269.867	-641.140	-659.100	2,8	-663	-670
Tilikauden tulos	-1.269.867	-641.140	-659.100	2,8	-663	-670
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.269.867	-641.140	-659.100	2,8	-663	-670

TILAPALVELU

Toimintatuotot	6.556.578	6.083.290	6.077.550	-0,1	6.098	6.098
Toimintakulut	-5.954.716	-4.318.890	-5.178.750	19,9	-5.209	-5.249
Toimintakate	601.862	1.764.400	898.800	-49,1	890	849
Rahoitustulot ja -kulut	-41.441					
Vuosikate	560.422	1.764.400	898.800	-49,1	890	849
Poistot ja arvonalentumiset	-1.509.763	-1.334.490	-1.605.610	20,3	-1.688	-1.414
Tilikauden tulos	-949.341	429.910	-706.810	-264,4	-798	-565
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-949.341	429.910	-706.810	-264,4	-798	-565

KUNNALLISTEKNIikka

Toimintatuotot	388.797	338.500	338.500		339	339
Valmistus omaan käyttöön	8.580	37.950	37.950		38	38
Toimintakulut	-1.709.688	-1.379.770	-1.484.690	7,6	-1.492	-1.502
Toimintakate	-1.312.311	-1.003.320	-1.108.240	10,5	-1.116	-1.126
Vuosikate	-1.312.311	-1.003.320	-1.108.240	10,5	-1.116	-1.126
Poistot ja arvonalentumiset	-705.225	-1.170.570	-1.097.820	-6,2	-980	-1.029
Tilikauden tulos	-2.017.536	-2.173.890	-2.206.060	1,5	-2.095	-2.155
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	95.430	76.344	61.075	-20,0	49	39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.922.106	-2.097.546	-2.144.985	2,3	-2.047	-2.116

VESIHUOLTOLAITOS

Toimintatuotot	1.940.523	2.168.710	2.168.710		2.169	2.169
Toimintakulut	-1.451.396	-1.107.550	-1.179.170	6,5	-1.185	-1.195
Toimintakate	489.127	1.061.160	989.540	-6,7	984	974
Rahoitustulot ja -kulut	-85.813	-205.940	-460.940	123,8	-461	-471
Vuosikate	403.313	855.220	528.600	-38,2	523	503
Poistot ja arvonalentumiset	-538.397	-562.090	-660.000	17,4	-813	-971
Tilikauden tulos	-135.083	293.130	-131.400	-144,8	-290	-468
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-135.083	293.130	-131.400	-144,8	-290	-468

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimintatuotot	9.050.180	8.730.740	8.725.000	-0,1	8.746	8.746
Valmistus omaan käyttöön	8.580	37.950	37.950		38	38
Toimintakulut	-10.551.948	-7.587.590	-8.641.950	13,9	-8.690	-8.756
Toimintakate	-1.493.188	1.181.100	121.000	-89,8	94	28
Rahoitustulot ja -kulut	-127.254	-205.940	-460.940	123,8	-461	-471
Vuosikate	-1.620.442	975.160	-339.940	-134,9	-367	-443
Poistot ja arvonalentumiset	-2.753.384	-3.067.150	-3.363.430	9,7	-3.480	-3.414
Tilikauden tulos	-4.373.826	-2.091.990	-3.703.370	77,0	-3.847	-3.858
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	95.430	76.344	61.075	-20,0	49	39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4.278.396	-2.015.646	-3.642.295	80,7	-3.798	-3.818

TOIMINNAN RAHOITUS

Toimintakate	0		0		0	0
Verotulot	38.496.756	20.900.000	20.700.000	-1,0	21.400	22.000
Valtionosuudet	26.825.004	5.200.000	5.400.000	3,8	5.400	5.400
Rahoitustulot ja -kulut	323.011	-107.530	-107.530		-308	-298
Vuosikate	65.644.771	25.992.470	25.992.470		26.492	27.102
Tilikauden tulos	65.644.771	25.992.470	25.992.470		26.492	27.102
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	65.644.771	25.992.470	25.992.470		26.492	27.102

RAHOITUS						
Toimintakate	0		0		0	0
Verotulot	38.496.756	20.900.000	20.700.000	-1,0	21.400	22.000
Valtionosuudet	26.825.004	5.200.000	5.400.000	3,8	5.400	5.400
Rahoitustulot ja -kulut	323.011	-107.530	-107.530		-308	-298
Vuosikate	65.644.771	25.992.470	25.992.470		26.492	27.102
Tilikauden tulos	65.644.771	25.992.470	25.992.470		26.492	27.102
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	65.644.771	25.992.470	25.992.470		26.492	27.102
ORIVEDEN KAUPUNKI 2024-						
Toimintatuotot	12.561.460	11.110.070	10.921.790	-1,7	10.828	10.828
Valmistus omaan käyttöön	8.580	37.950	37.950		38	38
Toimintakulut	-74.038.460	-33.807.740	-35.915.500	6,2	-36.014	-36.338
Toimintakate	-61.498.420	-22.659.720	-24.955.760	10,1	-25.149	-25.473
Verotulot	38.496.756	20.900.000	20.700.000	-1,0	21.400	22.000
Valtionosuudet	26.825.004	5.200.000	5.400.000	3,8	5.400	5.400
Rahoitustulot ja -kulut	261.228	-313.470	-568.470	81,3	-768	-768
Vuosikate	4.084.568	3.126.710	575.770	-81,6	883	1.159
Poistot ja arvonalentumiset	-2.912.576	-3.186.600	-3.478.760	9,2	-3.549	-3.460
Tilikauden tulos	1.171.992	-59.790	-2.902.990	4755,3	-2.666	-2.302
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	95.430	76.344	61.075	-20,0	49	39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1.267.422	16.454	-2.841.915	17267,5	-2.617	-2.262

Investointisuunnitelmaluonnos hankeryhmittäin vuodelle 2024

	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024-2028
TALONRAKENNUS						
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT						
Rovastinkakaan koulun suunnittelu ja rakentaminen - avustus liikuntasalin rakentamiseen	150 000	3 500 000	3 500 000	100 000		7 250 000
Yhteiskoulun ja lukion suunnittelu ja rakentaminen (kust.arvio 12 M€)				200 000	6 000 000	6 200 000
Kultavuoren koulun piha-alueen kunnostus	180 000					180 000
Kultavuoren pajarakennuksen kunnostus				60 000		60 000
HYVINVOINTI- JA ELÄMÄNLAATUPALVELUT						
Liikuntahallin korjauksen suunnittelu			30 000			30 000
Liikuntahallin hissien rakentaminen				50 000		50 000
Uimahallin pesu- ja pukutilojen kunnostus	500 000					500 000
- haettava avustus esteettömyyden parantamiseen	-50 000					-50 000
TEKNISET PALVELUT						
Tredun ja katsastuskonttorin lämpö- ja sähkökeskuk- sen ym. siirto	110 000					110 000
Kaupungintalon talotekniikan päivitys	100 000					100 000
Kaupungintalon julkisivu pesu ja huoltomaalaus		100 000				100 000
Terveyskeskuksen sisäilmakorjaukset			150 000			150 000
Varavoima Särkänkoti	60 000					60 000
Teknisen varikon toiminnan parannus			15 000			15 000
Terveyskeskuksen kylmiöiden uusiminen		100 000				100 000
Muu peruskorjaus	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	375 000
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ (netto)	1 125 000	3 775 000	3 770 000	485 000	6 075 000	15 230 000

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

<u>KATUJEN RAKENTAMINEN</u>	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Mattilanniityntie ja Hakamäentie, vaihe 2			150 000			150 000
Kajarinteenkuja				85 000		85 000
Kajarinteentie				64 000		64 000
Kajarinteenpolku				12 000		12 000
Nimeämättömät/uudet kadut; nimetään teknisen lautakunnan työohjelmassa	40 000	20 000	20 000	20 000		100 000
Valaistus	35 000	35 000	20 000	20 000		110 000
Päällystys (sis.reunakivet, ajoratamaalaus)	100 000	100 000	100 000	80 000		380 000
Ylijäämämaan vastaanotto		15 000			30 000	45 000
Koirapuisto, vaatii erillisen päätöksen		15 000				15 000
Neuletien varastoalue		30 000				30 000
Oripohjan uuden yritysalueen kadut			300 000			300 000
YHTEENSÄ	175 000	215 000	590 000	281 000	30 000	1 291 000
<u>KATUJEN JA ALUEIDEN PERUSKORJAUS</u>						
Säästäjientie	40 000					40 000
Lehmilaidantie (Ruovedentien vaihe 2)	430 000					430 000
Anttilantie					185 000	185 000
Kenkätie					90 000	90 000
Oripohjantie + kev liikenteen väylä	300 000	200 000				500 000
Myllytie ja Myllykuja (sis. vesihuolto)		45 000		250 000		295 000
Laitamon alue (sis. vesihuolto)	30 000			235 000		265 000
Vainiontie		30 000				30 000
Oriahteen peruskorjaus	40 000		250 000			290 000
Isonkiventie	20 000	250 000				270 000
Eräjärventien kevyen liikenteen väylä				525 000		525 000
YHTEENSÄ	860 000	525 000	250 000	1 010 000	275 000	2 920 000
<u>MAL HANKKEET</u>						
Asematien peruskorjaus, päällystys	150 000					150 000
Haapamäen radan sähköistys ja laiturin pidentäminen keskustan seisakkeella			450 000			450 000
YHTEENSÄ	150 000	0	450 000	0	0	600 000
<u>VESILAITOKSEN RAKENTAMINEN</u>						
Mittausjärjestelmän rakentaminen	30 000					30 000
Liittymät	20 000	20 000	20 000	20 000		80 000
Nimettömät kohteet	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	150 000
Oripohjan uuden yritysalueen vesi- ja viemäri			200 000			200 000
YHTEENSÄ	80 000	50 000	250 000	50 000	30 000	460 000
<u>VIEMÄRILAITOKSEN RAKENTAMINEN</u>						
Nimettömät kohteet	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	150 000
Liittymät	25 000	20 000	20 000	20 000		85 000
Mullan / kompostialueen rakentaminen	70 000					70 000
Puhdistamon kompressorin uusiminen	80 000					80 000
YHTEENSÄ	205 000	50 000	50 000	50 000	30 000	385 000
<u>VESILAITOKSEN PERUSKORJAUS</u>						
Sooda-annostelijan uusiminen	50 000					50 000
Varavoimakone Hirsilän vesilaitos	80 000					80 000
Mattilanniityntie ja Hakamäentie, vaihe 2			50 000			50 000
Oripohjantie + kev liikenteen väylä	200 000	100 000				300 000
Oriahteen peruskorjaus			150 000			150 000
Isonkiventie		100 000				100 000
Nimettömät kohteet	50 000	40 000	40 000	40 000	40 000	210 000
Äkilliset, ennalta arvaamattomat kohteet	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	50 000
YHTEENSÄ	390 000	250 000	250 000	50 000	50 000	990 000

	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024-2028
VIEMÄRLAITOKSEN PERUSKORJAUS						
Liittymät	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	50 000
Äkilliset, ennalta arvaamattomat kohteet	10 000	10 000	10 000	10 000		40 000
Automatiikan päivitys	25 000			25 000		50 000
Pumppaamoiden saneeraus	50 000	50 000	50 000	50 000		200 000
YHTEENSÄ	95 000	70 000	70 000	95 000	10 000	340 000
SADEVESIVIEMÄRIEN RAKENTAMINEN						
Myllytie		44 000				44 000
Laitamon alue			40 000			40 000
Koluntie-Urheilutie						0
Oriahde	80 000					80 000
Hautakankaan alue Nimeämättömät kohteet; nimetään teknisen lautakun- nan työohjelmassa	20 000	20 000	20 000	20 000		80 000
YHTEENSÄ	100 000	64 000	60 000	20 000		244 000
MUUT KOHTEET						
Venehjoen sillan korjaus	35 000					35 000
YHTEENSÄ	35 000	0	0	0	0	35 000
KUNNALLISTEKNIikka YHTEENSÄ	2 090 000	1 224 000	1 970 000	1 556 000	425 000	7 265 000
PUISTOT JA LEIKKIKENTÄT						
PUISTOT						
Vanhojen puistojen kunnostaminen	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	100 000
Kauplirinne (silta, frisbee)	30 000					30 000
Uotilantien puistoväylä	10 000					10 000
Torin suunnittelu ja toteutus	30 000		150 000	150 000	150 000	480 000
Kirkkolahden alue			40 000	20 000	20 000	80 000
YHTEENSÄ	90 000	20 000	210 000	190 000	190 000	700 000
LEIKKIKENTÄT						
Päiväkotien leikkipihojen kunnostus, Vuokkukuja vai- heet 2 ja 3	200 000					200 000
Vanhojen korjaus	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	150 000
Saarentien leikkikenttä	25 000					25 000
Siltaojan leikkikenttä	30 000	0				30 000
YHTEENSÄ	285 000	30 000	30 000	30 000	30 000	405 000
PUISTOT JA LEIKKIKENTÄT YHTEENSÄ	375 000	50 000	240 000	220 000	220 000	1 105 000
MUU JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS						
ELÄMÄNLAATUPALVELUT						
Uimapaikkojen kunnostaminen	60 000					60 000
Kääjäntien koripallokentän kunnostus		40 000				40 000
Latuverkoston peruskorjaus	20 000					20 000
Kintulammi-Pukala-Vähäteerijärvi reitin rakentaminen yht.työssä Treen kanssa	60 000					60 000
Valaistuksen uusiminen (Paltanmäki--yhdysreitti yms)	30 000					30 000
Mattilanpuiston puistomodulit		30 000				30 000
Eräjärven koulun liikunta-alue		30 000				30 000
Kirkkolahden lähivirkistysalue				80 000		80 000
Ulkokuntosali Paltanmäkeen			30 000			30 000
ELÄMÄNLAATUPALVELUT YHTEENSÄ	170 000	100 000	30 000	80 000	0	380 000
MUU JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS	170 000	100 000	30 000	80 000	0	380 000
KAIKKI RAKENNUSINVESTOINNIT YHTEENSÄ	3 760 000	5 149 000	6 010 000	2 341 000	6 720 000	23 980 000
Kiinteä + irtain + aineeton käyttöomaisuus	270 000	210 000	210 000	510 000	210 000	1 410 000
YHTEENSÄ	4 030 000	5 359 000	6 220 000	2 851 000	6 930 000	25 390 000

INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2024-2028

	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
KIINTEÄ OMAISUUS	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	1 250 000
PYSYVIEN VASTAAVIEN LUOVUTUKSET	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-750 000
IRTAIN OMAISUUS (Netto)	170 000	110 000	110 000	410 000	110 000	910 000
AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS						0
TALONRAKENNUS	1 125 000	3 775 000	3 770 000	485 000	6 075 000	15 230 000
KATUJEN RAKENTAMINEN JA PERUSKORJAUS	1 035 000	740 000	840 000	1 291 000	305 000	4 211 000
PUISTOT JA LEIKKIKENTÄT	375 000	50 000	240 000	220 000	220 000	1 105 000
MUU JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS	355 000	100 000	480 000	80 000	0	1 015 000
VESIHUOLTOLAITOKSEN RAKENTAMINEN JA PERUSKORJAUS	870 000	484 000	680 000	265 000	120 000	2 419 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (Netto)	4 030 000	5 359 000	6 220 000	2 851 000	6 930 000	25 390 000

PALVELUALUEIDEN IRTAIMEN OMAISUUDEN HANKINTAESITYKSET 2024-2028

	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024-2028
KONSERNIPALVELUT *	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	250 000
* varaus esim. tietohallintohankinnat/ohjelmistot	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	250 000
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT *	20 000	20 000	20 000	320 000	20 000	400 000
* kalusto, perusopetus ja lukio	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	100 000
* Rovastinkankaan koulun laajennuksen kalustus ja leikkivälineet ym.				300 000		300 000
HYVINVOINTI- JA ELÄMÄNLAATUPALVELUT	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	100 000
* Muu irtain	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	100 000
TEKNIikka- JA YMPÄRISTÖPALVELUT	80 000	20 000	20 000	20 000	20 000	160 000
* kunnallistekniikan (puistot) kaluston uusinta	80 000	20 000	20 000	20 000	20 000	160 000
YHTEENSÄ (Netto)	170 000	110 000	110 000	410 000	110 000	910 000

Tytäryhtiöiden talousarvioehdotukset vuodelle 2024

KIINTEISTÖ OY ORIVEDEN AHOLANKULMA	BUD- JETTI	ENNUSTE	TOTEUMA
Selite	2024	2023	2022
Vuokra (eur/kk)	2 995	2 640	2 640
TUOTOT:			
Muut kiinteistön tuotot (metsän myynti):	0	0	0
Vuokratuotot:			
12kk x vuokra €	35 940	31 680	31 680
Kiinteistön tuotot yhteensä	35 940	31 680	31 680
HOITOKULUT:			
Henkilöstökulut	-450	-450	-450
Hallintopalvelut	-5 950	-5 800	-5 497
Käyttö- ja huoltopalvelut	0	0	0
Ulkoalueiden hoito	0	0	0
Sähkö	-400	-321	-247
Vahinkovakuutukset	-500	-500	-474
Kiinteistövero	-1 700	-1 700	-1 648
Muut hoitokulut	-500	-500	-505
Korjaukset	0	0	0
Kiinteistön hoitokulut yhteensä	-9 500	-9 271	-8 821
LIIKEVOITTO:	16 439	11 655	11 296
(Vuokratulot-hoitomenot)			
POISTOT	-10 001	-10 754	-11 564
Poistojen ja lainanlyhennysten erotus	12 161	11 408	10 599
PÄÄOMAKULUT :			
Lainaa jäljellä vuoden alussa:	105 270	127 432	149 595
Lainaa jäljellä vuoden lopussa:	83 108	105 270	127 432
Lainojen lyhennykset	-22 162	-22 162	-22 162
Lainojen korot ja kulut	-4 950	-3 722	-1 378
Pääomamenot yhteensä	-27 112	-25 884	-23 541
BUDJETIN TULOS	-672	-3 475	-681

ORIVEDEN KOTIKOIVU OY	TOT 2022	BUD 2023	BUD 2024
	€	€	€
LIKEVAIHTO			
Vuokrat	1 551 989,39	1 731 568,46	1 442 519,76
Käyttökorvaukset	15 603,06	15 063,70	14 132,62
Palvelut ja muut tuotot	0,00	0,00	0,00
Muut kiinteistön tuotot	13 529,76	13 880,64	11 295,59
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1 581 122,21	1 760 512,80	1 467 947,97
HOITOMENOT			
Henkilöstökulut	-2 520,00	-3 960,00	-2 520,00
Hallintokulut	-159 606,86	-149 264,35	-162 536,33
Käyttö ja huolto	-196 090,85	-201 788,01	-197 049,52
Ulkoalueiden hoito	-243 660,29	-122 627,74	-137 482,10
Siivous	-67 382,31	-67 126,46	-74 446,97
Lämmitys	-302 127,57	-286 225,21	-326 681,25
Vesi ja jätevesi	-94 818,04	-91 675,36	-94 482,88
Sähkö	-56 272,20	-60 000,00	-55 113,77
Jätehuolto	-22 942,49	-22 850,98	-25 532,47
Vahinkovakuutukset	-17 131,47	-18 673,30	-18 786,49
Vuokrat	-2 806,88	-2 362,88	-2 496,31
Kiinteistövero	-54 639,62	-60 000,00	-54 639,62
Korjaukset	-221 831,40	-200 000,00	-252 614,17
Muut hoitokulut	-825,70	-2 214,51	-800,00
Luottotappiot	6 050,99	3 195,83	-3 000,00
Muut toimintakulut	0,00	0,00	0,00
LIIKETOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-1 436 604,69	-1 285 572,97	-1 408 181,88
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	144 517,52	474 939,83	59 766,09
RAHOITUSKULUT			
Lyhennykset	-486 861,85	-435 867,41	-353 956,77
Korkotuotot	4 454,04	4 528,08	2 075,48
Korkokulut	-21 806,83	-38 300,00	-95 581,55
Muut rahoituskulut	-5 294,76	-5 300,50	-2 786,43
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	-509 509,40	-474 939,83	-450 249,27
Voitto/tappio ennen tilinp.siirtoja	-364 991,88	0,00	-390 483,18
Vapaaehtoisten varojen muutos	487 065,89	0,00	0,00
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	122 074,01	0,00	-390 483,18
Poistot ja arvonalennukset	-249 316,73	-253 338,79	-229 181,42

ORIVESI-TALO OY	TOT 2022	BUD 2023	BUD 2024
	€	€	€
LIKEVAIHTO			
Vuokrat	363 701,65	416 660,00	469 148,99
Käyttökorvaukset	2 393,88	2 460,00	2 393,88
Palvelut ja muut tuotot	0,00	0,00	0,00
Muut kiinteistön tuotot	12 116,06	-480,00	12 116,06
LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	378 211,59	418 640,00	483 658,93
HOITOMENOT			
Henkilöstökulut	-810,00	-810,00	-810,00
Hallintokulut	-14 650,75	-14 880,00	-14 172,93
Käyttö ja huolto	-32 325,19	-25 930,00	-43 226,24
Ulkoalueiden hoito	-4 715,47	-11 000,00	-20 975,16
Siivous	-16 014,67	-13 930,00	-16 014,67
Lämmitys	-37 764,71	-42 490,00	-37 853,57
Vesi ja jätevesi	-7 476,84	-7 920,00	-7 476,84
Sähkö	-42 292,54	-61 140,00	-46 250,82
Jätehuolto	-4 482,69	-3 850,00	-5 643,69
Vahinkovakuutukset	-3 456,83	-3 460,00	-3 735,76
Vuokrat	0,00	0,00	0,00
Kiinteistövero	-25 784,23	-25 780,00	-27 790,32
Korjaukset	-41 421,87	-15 000,00	-30 000,00
Muut hoitokulut	0,33	0,00	-1 237,39
Luottotappiot	0,00	0,00	0,00
Muut toimintakulut	0,00	0,00	0,00
LIKETOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-231 195,46	-226 190,00	-255 187,39
LIKEVOITTO/-TAPPIO	147 016,13	192 450,00	228 471,54
RAHOITUSKULUT			
Lyhennykset	-150 176,00	-150 180,00	-150 176,00
Korkotuotot	0,00	0,00	0,00
Korkokulut	-23 648,96	-35 200,00	-57 776,80
Muut rahoituskulut	-1 344,70	-500,00	-1 420,85
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	-175 169,66	-185 880,00	-209 373,65
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-28 153,53	6 570,00	19 097,89
Vapaaehtoisten varojen muutos	-7 277,99	-3 050,00	-4 633,05
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-35 431,52	3 520,00	14 464,84
Poistot ja arvonalentumiset	-85 606,68	-79 589,69	-74 461,55

ORIVEDEN JÄÄHALLI OY

	tp 2022	tot 06/23	budj 2024
LIIKEVAIHTO	158 441	90 489	162 000
Materiaalit ja palvelut	-49 521	-22 101	-32 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 565	-21 635	-31 500
Ulkopuoliset palvelut	-13 956	-466	-500
BRUTTOTULOS	108 920	68 388	130 000
Henkilöstökulut	-2 070	0	-2 000
Palkat ja palkkiot	-2 070	0	-2 000
Poistot ja arvonalentumiset	-33 458	-16 332	-34 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-33 458	-16 332	-34 000
Liiketoiminnan muut kulut	-104 261	-71 526	-94 000
Toimitilakulut	-61 260	-33 767	-55 000
Muut kone- ja kalustokulut	-26 714	-21 981	-17 500
Matkakulut	-2 120	-450	-500
Markkinointikulut	-102	0	-500
Hallintopalvelut	-13 336	-14 494	-20 000
Muut hallintokulut	-730	-835	-500
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-30 869	-20 658	0

